

แนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
ตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานชั้นสูง (Premium T-VER)
(ฉบับที่ 6.0)

Guideline for Premium Thailand Voluntary Emission Reduction Program
(Version 6.0)

บทนำ

ประเทศไทยได้เสนอเป้าหมายของประเทศในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายหลังปี ค.ศ. 2020 (Nationally Determined Contribution: NDC) ไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) ใจความสำคัญคือ “ประเทศไทยกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ 30 ในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) จากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการดำเนินการกรณีปกติ (Business as Usual: BAU) และสามารถลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นได้ถึงร้อยละ 40 หากได้รับการสนับสนุนระหว่างประเทศ” และในการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 ซึ่งจัดขึ้น ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้กล่าวถ้อยแถลงยกระดับเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. 2050 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2065 และเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (ครอบคลุมทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ) ร้อยละ 40 ในปี ค.ศ. 2030 ต่อมาในการประชุม COP 27 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในขณะนั้นแสดงจุดยืนของประเทศไทยร่วมกับประชาคมโลกในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพร้อมแสดงตัวอย่างการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม การดำเนินการตามแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อถ่ายโอนผลการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศ ภายใต้ข้อ 6.2 ของความตกลงปารีส รวมทั้งการขับเคลื่อน BCG Economy Model เพื่อบูรณาการความร่วมมือนำไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืน และล่าสุดในการประชุม COP 28 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยืนยันว่าประเทศไทยได้ปรับปรุงแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก ตามเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC) ค.ศ. 2030 ครอบคลุมทุกภาคส่วนเศรษฐกิจที่คาดว่าจะปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด และเร่งผลักดัน พ.ร.บ. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลไกลดก๊าซเรือนกระจกเป็นเครื่องมือที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น โดย UNFCCC ได้ริเริ่มกลไกลดก๊าซเรือนกระจกระดับสากลภายใต้พิธีสารเกียวโต ที่เรียกว่า กลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) และปัจจุบันได้มีกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้ข้อ 6.4 (Article 6.4) ของความตกลงปารีส นอกจากนี้ยังมีกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจมาตรฐานอิสระที่ดำเนินการโดยองค์กรเอกชน เช่น Verified Carbon Standard (VCS) Gold Standard กลไกลดก๊าซเรือนกระจกระดับทวีภาคี เช่น Joint Crediting Mechanism (JCM) ซึ่งเป็นกลไกที่ดำเนินการโดยรัฐบาลญี่ปุ่นและประเทศที่มีความร่วมมือด้วย และกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ โดยหน่วยงานต่างๆ สามารถซื้อคาร์บอนเครดิตจากกลไกลดก๊าซเรือนกระจกไปใช้ประโยชน์ เช่น ใช้ในการบรรลุเป้าหมายภาคบังคับ ใช้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการชดเชยกับปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานหรือผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ได้พัฒนา “โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program)” หรือ “โครงการ T-VER” เพื่อเป็นกลไกภาคสมัครใจที่สนับสนุนให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย โดยความสมัครใจ และผู้พัฒนาโครงการสามารถนำปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก ที่เรียกว่า “คาร์บอนเครดิต” ที่เกิดจากโครงการ T-VER ไปใช้ในการแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายเพื่อให้ผู้ซื้อนำไปใช้ในการชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ผลิตภัณฑ์ บุคคล หรือการจัดงาน หรือนำไปใช้รายงานผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกขององค์กร เช่น รายงานประจำปี เป็นต้น

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อประชาคมโลกโดยมีแนวโน้มรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้ตลาดคาร์บอนทวีความสำคัญในฐานะกลไกที่จะมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมที่จะช่วยชะลอและลดปัญหาทางด้าน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หน่วยงานนานาชาติหลากหลายแห่ง รวมถึงกลไกความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีได้ริเริ่มในการกำหนดหลักการของมาตรฐานและคาร์บอนเครดิตที่มีคุณสมบัติและคุณภาพ โดยหลักการต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้แสดงให้เห็นถึงทิศทางและความต้องการคาร์บอนเครดิตที่มีคุณภาพสูง (high quality credits) ที่สามารถตอบสนองและช่วยให้โลกบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามความตกลงปารีสได้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานผ่านตลาดภาคสมัครใจหรือตลาดทางการ ดังนั้น **อบก. จึงได้ทำการพัฒนาโครงการ Premium T-VER เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล** ซึ่งจะทำให้โครงการ T-VER

1. ช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย NDC ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืนมากขึ้นในประเทศไทย
3. มีคุณสมบัติที่ได้รับการยอมรับจากผู้ซื้อมากขึ้นทั้งในและต่างประเทศ
4. มีความสอดคล้องและช่วยสนับสนุนให้โลกบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามความตกลงปารีส

“แนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง (Premium T-VER)” ฉบับนี้ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการ/หน่วยงาน/องค์กร ในการพัฒนาโครงการ Premium T-VER และโครงการ JCM ที่เริ่มดำเนินงานหลังจากการลงนามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยกลไกเครดิตร่วมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2567 โดยมีเนื้อหาครอบคลุมหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโครงการ Premium T-VER การพัฒนาระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจก การขึ้นทะเบียนโครงการ การรับรองคาร์บอนเครดิต การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (Verification) เพื่อให้โครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะนำไปสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศและการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีเขียวและสังคมคาร์บอนต่ำ (Green Growth Economy and Low Carbon Society)

สารบัญ

	หน้า
1. วัตถุประสงค์และหลักการขั้นพื้นฐาน	5
2. บทนิยาม	6
3. ลักษณะและหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ Premium T-VER	11
4. โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ Premium T-VER	16
5. การพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ	17
6. การพัฒนาโครงการ Premium T-VER	18
6.1 การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER	20
6.2 การรับรองคาร์บอนเครดิตโครงการ Premium T-VER	27
7. การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ Premium T-VER	34
8. การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (Verification)	35
9. การต่ออายุ (Renewal of crediting period) โครงการ Premium T-VER	35
10. การเปลี่ยนแปลงโครงการ Premium T-VER หลังขึ้นทะเบียน	37
10.1 ประเภทการเปลี่ยนแปลงโครงการ	37
10.2 ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงที่เข้าข่ายต้องขอขึ้นทะเบียนใหม่ (Re-validation)	38
10.3 การขอเปลี่ยนแปลงในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Deviation)	39
11. การติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER (T-VER Monitoring) โดย อบก.	40
11.1 วัตถุประสงค์การติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER	40
11.2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER	40
12. การเพิกถอนหรือยกเลิกการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER	43
13. ค่าธรรมเนียมการให้บริการ	43
14. การเปิดเผยข้อมูล	43
15. การจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	43
16. ช่องทางการส่งเอกสารให้ อบก.	44
17. ขั้นตอนการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต	44
18. การออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองคาร์บอนเครดิต	44
19. การทบทวนแนวทางการบริหารจัดการโครงการ T-VER	44
20. แนวทางการพัฒนาโครงการกลไกเครดิตร่วม (Joint Crediting Mechanism: JCM) ภายใต้ Premium T-VER	46
21. ช่องทางการร้องเรียน	49

ภาคผนวก

บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. วัตถุประสงค์และหลักการขั้นพื้นฐาน

เรื่อง	รายละเอียด
1. วัตถุประสงค์	เพื่อกำหนดรายละเอียดสำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ การรับรองก๊าซเรือนกระจก และแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง (Premium T-VER)
2. ขอบเขต	ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง (Premium T-VER)
3. หลักการพื้นฐาน	<p>หลักการพื้นฐานสำคัญ 6 ประการ ที่ใช้ในการวางแผนและดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนการคำนวณ ติดตามผล และทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อคุณภาพของคาร์บอนเครดิตจากโครงการ Premium T-VER ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความตรงประเด็น (Relevance) หมายถึง มีการเลือกแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก แหล่งเก็บกักก๊าซเรือนกระจก ข้อมูล รวมถึงวิธีการวัดและการคำนวณที่เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่รวบรวมหรือประเมินได้นั้น ควรที่จะสะท้อนถึงปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตของโครงการหรือที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 2) ความสมบูรณ์ (Completeness) หมายถึง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ทำการเก็บรวบรวมหรือประเมินข้อมูลได้ เป็นปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตของโครงการ หรือเกี่ยวข้องกับโครงการมีการรวบรวมข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาสนับสนุนหลักเกณฑ์และกระบวนการอย่างครบถ้วน 3) ความสอดคล้อง (Consistency) หมายถึง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก จะต้องมาจากการดำเนินการตามหลักการเดียวกัน 4) ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง การใช้วิธีการรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับ 5) ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการการรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เพียงพอ และเหมาะสมสามารถตรวจสอบได้ 6) ความอนุรักษ์ (Conservativeness) หมายถึง มีการใช้สมมติฐาน ตัวเลข และกระบวนการที่ทำให้การประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากโครงการไม่มากเกินไปกว่าความเป็นจริง
4. การประกันความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิตจากโครงการ T-VER	<ol style="list-style-type: none"> 1) กรอบการดำเนินโครงการ T-VER สอดคล้องตามมาตรฐาน ISO 14064-2:2019 2) กรอบการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ และการทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจก สอดคล้องตามมาตรฐาน ISO 14064-3:2019

เรื่อง	รายละเอียด
	3) ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB) เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด และได้รับการขึ้นทะเบียนกับ อบก.
5. ระดับของการรับรอง (Level of Assurance)	ระดับความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ได้จากการตรวจประเมิน ใช้สำหรับกำหนดความลึกของข้อมูล เพื่อออกแบบและวางแผนการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบ โดยคำนึงถึงข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น การละเว้น และการนำเสนอที่คลาดเคลื่อน อบก. กำหนดให้ระดับของการรับรองในการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบโครงการ T-VER อยู่ในระดับสมเหตุสมผล (Reasonable level of assurance)
6. ความมีสาระสำคัญ (Materiality)	ความไม่สอดคล้องของข้อมูลที่ทำให้ผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกคลาดเคลื่อน จนมีผลต่อผู้ใช้งาน ในข้อกำหนดนี้กำหนดเกณฑ์ความไม่สอดคล้องของข้อมูลมีค่าไม่เกินร้อยละ 5 ของผลรวมการลดก๊าซเรือนกระจก

2. บทนิยาม

เรื่อง	รายละเอียด
ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas)	ส่วนประกอบของก๊าซในบรรยากาศ ทั้งที่มีอยู่ในธรรมชาติและสร้างขึ้นโดยมนุษย์ ซึ่งสามารถดูดซับและปล่อยรังสีที่ความยาวคลื่นอยู่ในช่วงความถี่ของรังสีอินฟราเรดที่ถูกปล่อยออกมาจากพื้นผิวโลก ชั้นบรรยากาศ และก้อนเมฆ
การลดก๊าซเรือนกระจก	การลด ดูดซับ ดักจับ และกักเก็บก๊าซเรือนกระจก
ค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential: GWP)	ค่าศักยภาพของก๊าซเรือนกระจกในการทำให้โลกร้อน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการแผ่รังสีความร้อนและอายุของก๊าซนั้นๆ ในบรรยากาศ โดยคิดเทียบกับการแผ่รังสีความร้อนของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สำหรับโครงการ T-VER อ้างอิงค่า GWP จาก IPCC Fifth Assessment Report (AR5)
แหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก	แหล่งหรือกระบวนการที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ
แหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจก	แหล่งหรือกระบวนการซึ่งก๊าซเรือนกระจกถูกดึงออกจากชั้นบรรยากาศและกักเก็บอยู่ในองค์ประกอบทางกายภาพของชั้นชีวภาพ (Biosphere) ชั้นธรณีภาค (Geosphere) หรืออุทกภาค (Hydrosphere)
โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย	โครงการภาคสมัครใจประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้พัฒนาโครงการมีความประสงค์เข้าร่วมโดยสมัครใจ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานของประเทศไทย และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Thailand Voluntary Emission Reduction Program” เรียกโดยย่อว่า “T-VER”
โครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง	โครงการ T-VER ที่ผู้พัฒนาโครงการมีความประสงค์เข้าร่วมโดยสมัครใจ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยกำหนดมาตรฐานสอดคล้องกับแนวปฏิบัติภายใต้ข้อ 6 ของความตกลงปารีส และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Premium T-VER”

เรื่อง	รายละเอียด
โครงการ JCM	โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้กลไกเครดิตร่วม (Joint Crediting Mechanism: JCM) ที่ดำเนินการขึ้นทะเบียนและรับรองคาร์บอนเครดิตตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง
มาตรฐานอิสระ	มาตรฐานการรับรองคาร์บอนเครดิตนอกเหนือจากมาตรฐานระหว่างประเทศ และมาตรฐานของโครงการ T-VER
การรับรองมาตรฐานร่วม	การขอรับรองมาตรฐานร่วมระหว่างโครงการ Premium T-VER กับมาตรฐานอิสระ ผู้พัฒนาโครงการรายใดประสงค์ขอรับรองมาตรฐานร่วมให้แจ้งในเอกสารความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ (Modality of communication: MoC) และดำเนินการพัฒนาโครงการ Premium T-VER สำหรับขอรับรองมาตรฐานร่วม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
โครงการเดี่ยว (Single Project)	โครงการ T-VER ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในที่ตั้งแห่งเดียว
โครงการแบบควมรวม (Bundling Projects)	โครงการ T-VER ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน มีที่ตั้งหลายแห่ง และมีอายุโครงการ (ระยะเวลาคิดเครดิต) ของทุกแห่งเท่ากัน
โครงการแบบแผนงาน (Programme of Activities: PoA)	โครงการ T-VER ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน ต้องจัดทำกรอบแผนงานโครงการ และสามารถดำเนินโครงการเป็นกลุ่มโครงการย่อยภายใต้กรอบแผนงานได้ โดยยื่นคำขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อยภายในระยะเวลาของกรอบแผนงานโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ อบก. และสามารถกำหนดอายุโครงการ (ระยะเวลาคิดเครดิต) ของแต่ละกลุ่มโครงการย่อยแตกต่างกันได้
กลุ่มโครงการย่อย (Component Project Activities: CPA)	กลุ่มกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการแบบแผนงาน โดยต้องเป็นการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน และอาจมีที่ตั้งหลายแห่ง
ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participants)	บุคคล ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาโครงการ T-VER และมีความรับผิดชอบในกระบวนการพัฒนาโครงการ T-VER ทั้งนี้ ผู้พัฒนาโครงการอาจเป็นเจ้าของโครงการด้วยก็ได้ กรณีผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกันจะต้องมีเอกสารแสดงสิทธิ์การเป็นผู้พัฒนาโครงการ
เจ้าของโครงการ (Project Owner)	บุคคลที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินของโครงการแล้วแต่กรณี ตามเงื่อนไขที่องค์การกำหนด ซึ่งจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้ เจ้าของโครงการสามารถทำสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิตกับผู้พัฒนาโครงการได้ กรณีผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน
ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB)	นิติบุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ อบก. ให้เป็นผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจตามระเบียบที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด และทำหน้าที่ตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการภาคสมัครใจ และทวนสอบปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกของโครงการภาคสมัครใจตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด

เรื่อง	รายละเอียด
หน่วยงานกำกับดูแล	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. มีหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER รับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกและบริหารจัดการโครงการ T-VER
การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)	การแสดงว่าโครงการลดก๊าซเรือนกระจกมีการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Business as Usual) ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
เทคโนโลยีที่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ต้องพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Technology Positive List)	รายการเทคโนโลยีลดก๊าซเรือนกระจกที่มีความก้าวหน้า (advanced) และ/หรือมีราคาสูงกว่าเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ทั่วไป หรือยังมีการใช้งานไม่แพร่หลาย และ/หรือมีข้อจำกัดในการใช้งาน ตามที่ อบก. กำหนด
ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology)	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ของโครงการ T-VER ตามประเภทโครงการตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีฐาน (Baseline Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกกรณีที่ไม่มีการดำเนินโครงการ T-VER โดยมีค่าต่ำกว่าการดำเนินงานตามปกติ (below business-as-usual) ยกเว้นโครงการประเภทที่ 13 ให้เป็นไปตามที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER methodology) กำหนด
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมภายในขอบเขตโครงการ
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายนอกขอบเขตโครงการ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินกิจกรรมโครงการ
คาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้จากโครงการ T-VER ซึ่งได้รับการรับรองจาก อบก. และถูกบันทึกในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตของ อบก. สามารถนำไปใช้แลกเปลี่ยน หรือซื้อ-ขายได้ มีหน่วยเป็น “ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO ₂ eq)”
หน่วยคาร์บอนเครดิตที่สามารถใช้ชดเชยสำหรับ CORSIA (CORSIA Eligible Emissions Units)	คาร์บอนเครดิตที่สายการบินระหว่างประเทศสามารถใช้ชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามข้อกำหนดขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO)
วัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ	การใช้คาร์บอนเครดิตที่เกิดจากโครงการที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยเพื่อแสดงผลการดำเนินงานหรือการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศหรือภาคอื่นใดภายใต้สนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ หรือของบุคคลที่มีใช้รัฐภายใต้ข้อกำหนดขององค์การระหว่างประเทศ ข้อตกลงที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือตามที่ประเทศไทยได้กำหนดให้เป็นการดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์อื่นตามแนวปฏิบัติที่กำหนดโดยที่ประชุมรัฐภาคี ซึ่งต้องได้รับอนุญาตตามความในบทบัญญัติของความตกลงปารีส ข้อที่ 6.3

เรื่อง	รายละเอียด
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations) รับรอง ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย จำแนกออกเป็น 5 มิติ ได้แก่ มิติสังคม (People) มิติเศรษฐกิจ (Prosperity) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) มิติสันติภาพ และสถาบัน (Peace) และมิติหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)
การป้องกันผลกระทบด้านลบ (safeguards)	การประเมินผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดจากโครงการและเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้โครงการมีผลกระทบด้านลบ (Do-no-net-Harm)
ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (non-permanence risk)	ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนเครดิตจากความไม่ถาวรของโครงการ ประเภทที่ 13 การลด ดูดซับ และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้ และการเกษตร เช่น การบริหารโครงการ การเปลี่ยนผู้ถือครองที่ดิน การเกิดไฟไหม้ป่า แมลง อุบัติภัยต่างๆ รวมทั้งโครงการประเภทที่ 14 การดักจับ กักเก็บ และ/หรือการใช้ประโยชน์จากก๊าซเรือนกระจกบางประเภท
เอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of Communication: MoC)	เอกสารแจ้งชื่อโครงการ ข้อมูลโครงการ ที่ตั้งโครงการ ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participants) ผู้ประสานงานหลัก และมีการลงนามโดยผู้พัฒนาโครงการ
เอกสารแนวคิดโครงการ (Project Idea Note: PIN)	เอกสารแจ้งชื่อโครงการ ข้อมูลโครงการ ที่ตั้งโครงการ ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participants) ผู้ประสานงานหลัก (Focal point) และมีการลงนามโดยผู้พัฒนาโครงการ กรณีโครงการ JCM ที่ดำเนินการขึ้นทะเบียนและรับรองคาร์บอนเครดิตตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง
เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD)	เอกสารที่ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำและเสนอ ต่อ อบก. เพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER และเอกสารต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)
รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)	รายงานการประเมิน ที่ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเพื่อเสนอให้ อบก. พิจารณารับรองก่อนขอขึ้นทะเบียนโครงการ โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย การประเมินการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การพิจารณาเรื่องสิทธิต่างๆ (Rights) ตามกฎหมาย/ข้อบังคับในประเทศ รวมทั้งการประเมินและป้องกันผลกระทบด้านลบ (Safeguards) โดยการประเมินระดับผลกระทบด้านลบของโครงการ และการเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบ (Do-no-net-harm) และต้องผ่านการตรวจสอบของ อบก.
การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation)	กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ และวิธีการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่บันทึกในเอกสารข้อเสนอโครงการ ตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3:2019 การตรวจสอบความใช้ได้ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)

เรื่อง	รายละเอียด
รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	เอกสารที่ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ออกให้ผู้พัฒนาโครงการภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) เพื่อให้การรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
การติดตามผล (Monitoring)	กิจกรรมการรวบรวมและบริหารจัดการข้อมูลการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างการดำเนินโครงการ T-VER ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ดำเนินการโดยผู้พัฒนาโครงการ
รายงานการติดตามประเมินผล ปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR)	เอกสารที่ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำขึ้นหลังจากที่โครงการลดก๊าซเรือนกระจกได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER สำหรับใช้ในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ต่อ อบก. และต้องผ่านการทวนสอบโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)
รายงานการติดตามประเมินผล การพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Monitoring Report)	รายงานการที่ผู้พัฒนาโครงการจัดทำหลังจากการดำเนินโครงการเพื่อประเมินผลการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบของโครงการตามแนวทางที่ อบก. กำหนด และต้องผ่านการตรวจสอบโดย อบก.
รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report)	รายงานที่ผู้พัฒนาโครงการจัดทำเพื่อประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการตามแนวทางที่ อบก. กำหนด เพื่อใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการ โดยต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)
รายงานการติดตามประเมินผล ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Monitoring Report)	รายงานที่ผู้พัฒนาโครงการจัดทำหลังจากการดำเนินโครงการเพื่อประเมินผล ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการตามแนวทางที่ อบก. กำหนด และต้องผ่านการทวนสอบโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)
การทวนสอบ (Verification)	กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ T-VER ในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) ตามหลักเกณฑ์การทวนสอบ (Verification) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3:2019
รายงานการทวนสอบ (Verification Report)	เอกสารที่ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ออกให้ผู้พัฒนาโครงการภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการทวนสอบ (Verification) เพื่อให้การรับรองคาร์บอนเครดิตที่ลดได้จากโครงการ T-VER ตามหลักเกณฑ์การพัฒนาโครงการ T-VER ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก.	กิจกรรมที่ อบก. ได้กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER หลังการขึ้นทะเบียนโครงการโดยมีการติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปีตลอดอายุของโครงการ โดยเจ้าหน้าที่ อบก. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก อบก.

เรื่อง	รายละเอียด
เครดิตสำรอง (Buffer Credits)	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกของผู้พัฒนาโครงการที่ได้รับการรับรองตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) ซึ่ง อบก. ได้หักไว้และบันทึกในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตของ อบก. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงจากความไม่ถาวรของการดำเนินโครงการประเภทที่ 13 เว้นแต่เป็นกิจกรรมลดก๊าซมีเทนและ/หรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร และโครงการประเภทที่ 14 ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด

3. ลักษณะและหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ Premium T-VER

เรื่อง	รายละเอียด
1. ประเภทโครงการ	<p>โครงการที่สามารถเข้าร่วมดำเนินโครงการ T-VER ต้องเข้าข่ายประเภทโครงการดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลังงานหมุนเวียนหรือพลังงานที่ใช้ทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล 2. การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าและการผลิตความร้อน 3. การใช้ระบบขนส่งสาธารณะ 4. การใช้ยานพาหนะไฟฟ้า 5. การเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องยนต์ 6. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคารและโรงงาน และในครัวเรือน 7. การปรับเปลี่ยนสารทำความเย็นธรรมชาติ 8. การใช้วัสดุทดแทนปูนเม็ด 9. การจัดการขยะมูลฝอย 10. การจัดการน้ำเสียชุมชน 11. การนำก๊าซมีเทนกลับมาใช้ประโยชน์ 12. การจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรม 13. การลด ดูดซับ และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร 14. การดักจับ กักเก็บ และ/หรือการใช้ประโยชน์จากก๊าซเรือนกระจก 15. อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด <p>* อ้างอิงจากแนวทางและกลไกการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตที่คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเห็นชอบเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2565</p>

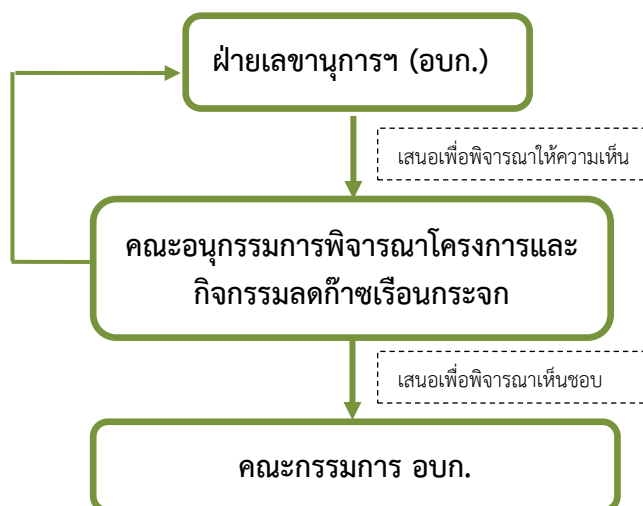
เรื่อง	รายละเอียด																							
2. ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	<p>โครงการ T-VER จะครอบคลุมก๊าซเรือนกระจก 7 ชนิด คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) 2. ก๊าซมีเทน (CH₄) 3. ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) 4. ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFCs) 5. ก๊าซเปอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs) 6. ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆) 7. ก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ (NF₃) 																							
3. ขนาดโครงการ	<p>ขนาดโครงการแบ่งตามกิจกรรมที่ดำเนินการ ดังนี้</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="background-color: #FFD700;">กิจกรรม</th> <th colspan="3" style="background-color: #FFD700;">ขนาดของโครงการ T-VER</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #FFD700;">ขนาดเล็กมาก (Micro scale)</th> <th style="background-color: #FFD700;">ขนาดเล็ก (Small scale)</th> <th style="background-color: #FFD700;">ขนาดใหญ่ (Large scale)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การผลิตพลังงานหมุนเวียน</td> <td>กำลังการผลิตติดตั้งรวมไม่เกิน 5 MW</td> <td>กำลังการผลิตติดตั้งรวมมากกว่า 5 MW แต่ไม่เกิน 15 MW</td> <td>กำลังการผลิตติดตั้งรวมมากกว่า 15 MW</td> </tr> <tr> <td>การลดการใช้พลังงาน</td> <td>ลดการใช้พลังงานรวมไม่เกิน 20 GWh</td> <td>ลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 20 GWh แต่ไม่เกิน 60 GWh</td> <td>ลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 60 GWh</td> </tr> <tr> <td>การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจกรวมไม่เกิน 1,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 1,000 แต่ไม่เกิน 16,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 16,000 tCO₂eq/y</td> </tr> <tr> <td>อื่นๆ</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจกรวมไม่เกิน 20,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 20,000 แต่ไม่เกิน 60,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 60,000 tCO₂eq/y</td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	ขนาดของโครงการ T-VER			ขนาดเล็กมาก (Micro scale)	ขนาดเล็ก (Small scale)	ขนาดใหญ่ (Large scale)	การผลิตพลังงานหมุนเวียน	กำลังการผลิตติดตั้งรวมไม่เกิน 5 MW	กำลังการผลิตติดตั้งรวมมากกว่า 5 MW แต่ไม่เกิน 15 MW	กำลังการผลิตติดตั้งรวมมากกว่า 15 MW	การลดการใช้พลังงาน	ลดการใช้พลังงานรวมไม่เกิน 20 GWh	ลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 20 GWh แต่ไม่เกิน 60 GWh	ลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 60 GWh	การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมไม่เกิน 1,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 1,000 แต่ไม่เกิน 16,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 16,000 tCO ₂ eq/y	อื่นๆ	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมไม่เกิน 20,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 20,000 แต่ไม่เกิน 60,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 60,000 tCO ₂ eq/y
กิจกรรม	ขนาดของโครงการ T-VER																							
	ขนาดเล็กมาก (Micro scale)	ขนาดเล็ก (Small scale)	ขนาดใหญ่ (Large scale)																					
การผลิตพลังงานหมุนเวียน	กำลังการผลิตติดตั้งรวมไม่เกิน 5 MW	กำลังการผลิตติดตั้งรวมมากกว่า 5 MW แต่ไม่เกิน 15 MW	กำลังการผลิตติดตั้งรวมมากกว่า 15 MW																					
การลดการใช้พลังงาน	ลดการใช้พลังงานรวมไม่เกิน 20 GWh	ลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 20 GWh แต่ไม่เกิน 60 GWh	ลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 60 GWh																					
การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมไม่เกิน 1,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 1,000 แต่ไม่เกิน 16,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 16,000 tCO ₂ eq/y																					
อื่นๆ	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมไม่เกิน 20,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 20,000 แต่ไม่เกิน 60,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจกรวมมากกว่า 60,000 tCO ₂ eq/y																					
4. ลักษณะการดำเนินโครงการ	<p>การดำเนินโครงการ T-VER เป็นการดำเนินกิจกรรมระดับโครงการ (Project based) โดยแบ่งรูปแบบการพัฒนาโครงการออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้</p> <p>1) โครงการเดี่ยว (Single Project) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในที่ตั้งแห่งเดียว</p> <p>2) โครงการแบบควมรวม (Bundling Projects) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกลักษณะเดียวกัน ประเภทโครงการเหมือนกัน แต่มีที่ตั้งหลายแห่ง สามารถรวมเป็น 1 โครงการได้ โดยมีข้อกำหนด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีอายุโครงการ (ระยะเวลาคิดเครดิต) ทุกพื้นที่ของโครงการเหมือนกัน - ต้องระบุรายละเอียดของโครงการย่อยทุกโครงการในเอกสารข้อเสนอโครงการ 																							

เรื่อง	รายละเอียด
4. ลักษณะการดำเนินโครงการ (ต่อ)	<p>3) โครงการแบบแผนงาน (Programme of Activities: PoA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มโครงการย่อย (Component Project Activities: CPA) เป็นประเภทโครงการเดียวกันกับที่เสนอโครงการ T-VER แบบแผนงาน - กลุ่มโครงการย่อย (CPA) ใช้ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) เดียวกันกับที่เสนอโครงการ T-VER แบบแผนงาน - กลุ่มโครงการย่อย (CPA) ต้องใช้วิธีการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจกตามแนวทางที่ระบุในเอกสารโครงการ T-VER แบบแผนงาน (PoA) - กลุ่มโครงการย่อย (CPA) สามารถกำหนดอายุโครงการ (ระยะเวลาคิดเครดิต) ได้แตกต่างกัน - การเพิ่มกลุ่มโครงการย่อย (CPA) สามารถดำเนินการได้หลังจากโครงการ T-VER แบบแผนงาน (PoA) ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว - การเพิ่มกลุ่มโครงการย่อย (CPA) อยู่ในกรอบอายุของโครงการ T-VER แบบแผนงาน (PoA) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน - การเพิ่มกลุ่มโครงการย่อย (CPA) ต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ
5. คุณสมบัติของโครงการ	<p>โครงการใดที่ประสงค์จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ต้องเป็นกิจกรรมที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยที่สามารถตรวจวัดการลดก๊าซเรือนกระจกได้จริง (real) และถาวร (permanent) มีการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (additional) ไม่มีการนับซ้ำ (double counting) สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development) และมีการป้องกันผลกระทบด้านลบ (safeguards) ทำให้โครงการไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ (do-no-net harm) ตามแนวทางที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด</p>
6. เงื่อนไขโครงการ	<p>ผู้พัฒนาโครงการต้องเริ่มกระบวนการพัฒนากิจกรรมเป็นโครงการ T-VER ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ (Project Starting Date) โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการประเภทที่ 1-12 ต้องขอขึ้นทะเบียนภายใน 3 ปี นับจากวันเริ่มดำเนินโครงการ - โครงการประเภทที่ 13 และโครงการประเภทที่ 14 ต้องขอขึ้นทะเบียนภายใน 5 ปี นับจากวันเริ่มดำเนินโครงการ - โครงการประเภทที่ 15 ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
7. วันเริ่มดำเนินโครงการ (Project Starting Date)	<p>วันเริ่มดำเนินโครงการให้เป็นไปตามที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER methodology) กำหนด</p>
8. วันขึ้นทะเบียนโครงการ (Registration Date)	<p>วันที่คณะกรรมการ อบก. เห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER</p>
9. วันเริ่มคิดเครดิต (Crediting Start Date)	<p>วันถัดไปหลังจากวันที่ขึ้นทะเบียนโครงการ โดย อบก. จะแจ้งวันที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER เว้นโครงการประเภทที่ 13 เป็นวันเดียวกับวันที่เริ่มดำเนินโครงการ</p>

เรื่อง	รายละเอียด												
10. อายุโครงการ (Crediting Period)	<p>กำหนดเวลาที่โครงการสามารถขอการรับรองคาร์บอนเครดิตได้ โดยโครงการเดี่ยว แบบควบรวม และแบบแผนงาน รวมทั้งกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน เป็นไปตามประเภทของกิจกรรมโครงการ ดังนี้</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #FFD700;">ประเภทโครงการ</th> <th style="background-color: #FFD700;">อายุของโครงการเดี่ยว แบบควบรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (ปี)</th> <th style="background-color: #FFD700;">อายุโครงการแบบแผนงาน (ปี)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>โครงการประเภทที่ 13-14</td> <td style="text-align: center;">15 เว้นกรณีที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจกำหนดอายุโครงการไว้ให้ใช้ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด</td> <td style="text-align: center;">60</td> </tr> <tr> <td>โครงการประเภทที่ 15</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">ตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภทโครงการ	อายุของโครงการเดี่ยว แบบควบรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (ปี)	อายุโครงการแบบแผนงาน (ปี)	โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร	5	20	โครงการประเภทที่ 13-14	15 เว้นกรณีที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจกำหนดอายุโครงการไว้ให้ใช้ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด	60	โครงการประเภทที่ 15	ตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด	
ประเภทโครงการ	อายุของโครงการเดี่ยว แบบควบรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (ปี)	อายุโครงการแบบแผนงาน (ปี)											
โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร	5	20											
โครงการประเภทที่ 13-14	15 เว้นกรณีที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจกำหนดอายุโครงการไว้ให้ใช้ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด	60											
โครงการประเภทที่ 15	ตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด												
11. การต่ออายุโครงการ (Renewal of crediting period)	<p>โครงการ Premium T-VER ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน และประสงค์จะขอต่ออายุโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องส่งใบคำขอต่ออายุโครงการภายใน 180 วัน แต่ไม่น้อยกว่า 60 วันก่อนอายุโครงการหมดอายุลง หากพ้นกำหนดนี้โครงการจะไม่สามารถขอต่ออายุได้ และต้องส่งเอกสารการขอต่ออายุไปยังองค์การภายใน 1 ปี นับจากอายุโครงการหมดอายุลง หากพ้นกำหนดนี้โครงการจะไม่สามารถขอต่ออายุได้ โดยกำหนดการต่ออายุโครงการของโครงการเดี่ยว แบบควบรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน เป็นไปตามประเภทของกิจกรรมโครงการ โดยทุกประเภทโครงการสามารถต่ออายุได้ จำนวน 2 ครั้ง</p>												
12. การพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)	<p>ผู้พัฒนาโครงการประเมินการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ โดยใช้แนวทางการพิสูจน์ตามการดำเนินงานจากการดำเนินงานตามปกติ สำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด</p>												
13. การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย	<p>ผู้พัฒนาโครงการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมตามแนวทางที่ อบก. กำหนด เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ และสรุปผลการประชุมและข้อคิดเห็นที่ได้รับใน เอกสารข้อเสนอโครงการที่จะส่งให้ อบก. โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) จะตรวจสอบความคิดเห็นที่ได้รับและการดำเนินการของโครงการต่อความคิดเห็นที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมโครงการในขั้นตอนการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ</p>												
14. การส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ	<p>ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารที่แจ้งชื่อโครงการ ข้อมูลโครงการ ที่ตั้งโครงการ ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participants) ผู้ประสานงานหลัก และมีการลงนามโดย</p>												

เรื่อง	รายละเอียด
T-VER (MoC หรือ PIN) ไปยัง อบก.	ผู้พัฒนาโครงการ ไปยัง อบก. ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อให้ อบก. ทราบว่า จะมีการพัฒนาโครงการ T-VER และใช้ในการติดต่อประสานงาน
15. การประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment)	โครงการต้องสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยมากกว่า 2 ด้าน และมีการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบ
16. การรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ	อบก. จะเผยแพร่เอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ ในเว็บไซต์ของ อบก. เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) จะพิจารณาความคิดเห็นที่ได้รับเพื่อประกอบในการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ และ อบก. จะนำความคิดเห็นที่ได้รับมาประกอบการตรวจสอบรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
17. การตรวจสอบความใช้ได้ (validate) และการทวนสอบ (verify)	กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จะต้องดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก.
18. การป้องกันการนับซ้ำหรือการนำไปใช้ซ้ำ	<p>โครงการที่จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER จะต้องมีการดำเนินงานเพื่อป้องกันการนับซ้ำ/นำไปใช้ซ้ำ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การป้องกันการนับซ้ำจากการขอรับรองโครงการ<ol style="list-style-type: none"> ผู้พัฒนาโครงการ จะต้องไม่ขอการรับรอง “ผลการดำเนินงานของโครงการ ที่มีขอบเขตการดำเนินงานเดียวกัน” ภายใต้มาตรฐานอื่น ในกรณีที่มีการขอรับการรับรองโครงการหลายโครงการซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นนิติบุคคล (หรือบุคคล) เดียวกัน และแยกยื่นขอรับรองโครงการ ผู้พัฒนาโครงการจะต้องระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ (ภายใต้หัวข้อการนับซ้ำ) ว่าโครงการใดได้ขอรับการรับรองจากโครงการ T-VER และโครงการใดขอรับรองจากระบบการให้การรับรองอื่นด้วย และต้องพิสูจน์ว่าจะไม่มีการนับซ้ำ (คาร์บอนเครดิต) เกิดขึ้น 2. การป้องกันการนับซ้ำจากการรายงานหรือประกาศผลการดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยสมัครใจ<p>หลังจากที่มีการให้การรับรองและโอนคาร์บอนเครดิตให้กับบุคคล/นิติบุคคลที่ 3 แล้ว ผู้พัฒนาโครงการจะไม่สามารถถือสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิตดังกล่าวได้</p> 3. การป้องกันการนับซ้ำจากการขอรับรองใบรับรองสิทธิในการเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Certificate: REC)<p>กรณีโครงการที่เป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน และมีการขอรับรองใบรับรองสิทธิในการเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Certificate: REC) จะไม่สามารถขอรับรองคาร์บอนเครดิตในช่วงระยะเวลาเดียวกับที่มีการขอใบรับรอง REC ได้</p>

4. โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ Premium T-VER

รูปที่ 4-1 โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ Premium T-VER

เรื่อง	รายละเอียด
1. กรอบการดำเนินงาน	โครงการ Premium T-VER บริหารจัดการโดย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. โดยมีคณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก 2) คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก
2. คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	อำนาจหน้าที่คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
3. คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก	1. <u>หน้าที่</u> 1) พิจารณากลับกรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) และปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ตามมาตรฐานที่องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกให้ความเห็นชอบในการขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก 2) พิจารณาและให้ความเห็นต่อหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน และรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก และหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ เสนอต่อคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เห็นชอบและประกาศใช้ 3) พิจารณาและให้ความเห็นต่อระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) เครื่องมือการคำนวณ (Tool) ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) และให้ความเห็นชอบ ทบทวน ปรับปรุง และยกเลิกระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ เครื่องมือการคำนวณ

เรื่อง	รายละเอียด
	<p>และค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เสนอต่อคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เพื่อทราบและประกาศใช้</p> <p>4) พิจารณาและให้ความเห็นต่อการขึ้นทะเบียน พัก และเพิกถอน ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB) เสนอต่อคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เห็นชอบ</p> <p>5) ปฏิบัติงานอื่นใด ตามที่คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก มอบหมาย</p> <p>2. <u>องค์ประกอบ</u></p> <p>ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน และอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เห็นสมควร</p>

5. การพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology)

ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจอาจพัฒนาโดยเจ้าหน้าที่ อบก. หรือบุคคล/หน่วยงานภายนอก โดยมีขั้นตอนการพัฒนาระเบียบวิธีฯ ดังนี้

- 1) การพัฒนาระเบียบวิธีฯ ต้องดำเนินการตาม “แนวทางการพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ สำหรับ Premium T-VER” ที่จัดทำโดย อบก.
- 2) เจ้าหน้าที่ อบก. หรือบุคคลภายนอกจัดทำร่างระเบียบวิธีฯ ตามรูปแบบเอกสารที่ อบก. กำหนด
- 3) กรณีที่บุคคลภายนอกเป็นผู้พัฒนาร่างระเบียบวิธีฯ ให้จัดส่งร่างระเบียบวิธีฯ ไปยัง อบก. โดยระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เบอร์โทรศัพท์ และ E-mail
- 4) อบก. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบเอกสาร ภายในระยะเวลา 20 วันทำการ หากไม่ถูกต้องจะแจ้งให้ผู้พัฒนาร่างระเบียบวิธีฯ ปรับปรุงแก้ไข
- 5) อบก. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องต่อ ร่างระเบียบวิธีฯ ที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ ทั้งนี้ อบก. จะเชิญผู้พัฒนาร่างระเบียบวิธีฯ เพื่อมาตอบข้อซักถามตามความเหมาะสม พร้อมนี้ อบก. เผยแพร่ร่างระเบียบวิธีฯ บนเว็บไซต์ของ อบก. เป็นระยะเวลา 30 วัน เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ
- 6) อบก. ปรับแก้ร่างระเบียบวิธีฯ ตามข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ และความคิดเห็นที่ได้รับจากสาธารณะ
- 7) อบก. เสนอร่างระเบียบวิธีฯ ให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกพิจารณากรณีที่คณะกรรมการฯ มีความเห็นให้แก้ไขร่างระเบียบวิธีฯ อบก. อาจขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม และเชิญผู้พัฒนาร่างระเบียบวิธีฯ มาตอบข้อซักถามตามความเหมาะสม
- 8) อบก. นำเสนอร่างระเบียบวิธีฯ ที่ได้รับการรับรองให้คณะกรรมการ อบก. ทราบเพื่อประกาศใช้
- 9) อบก. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้พัฒนาระเบียบวิธีฯ ทราบ

กรณีที่ อบก. มีการประกาศระเบียบวิธีฯ ฉบับใหม่ ระเบียบวิธีฯ ฉบับเดิมยังใช้ได้ไม่เกิน 180 วันนับจากวันที่ระเบียบวิธีฯ ฉบับใหม่ประกาศใช้ โดยผู้พัฒนาโครงการต้องยื่นเอกสารขอขึ้นทะเบียนโครงการไปยัง อบก. ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ระเบียบวิธีฯ ฉบับเดิมยังใช้ได้

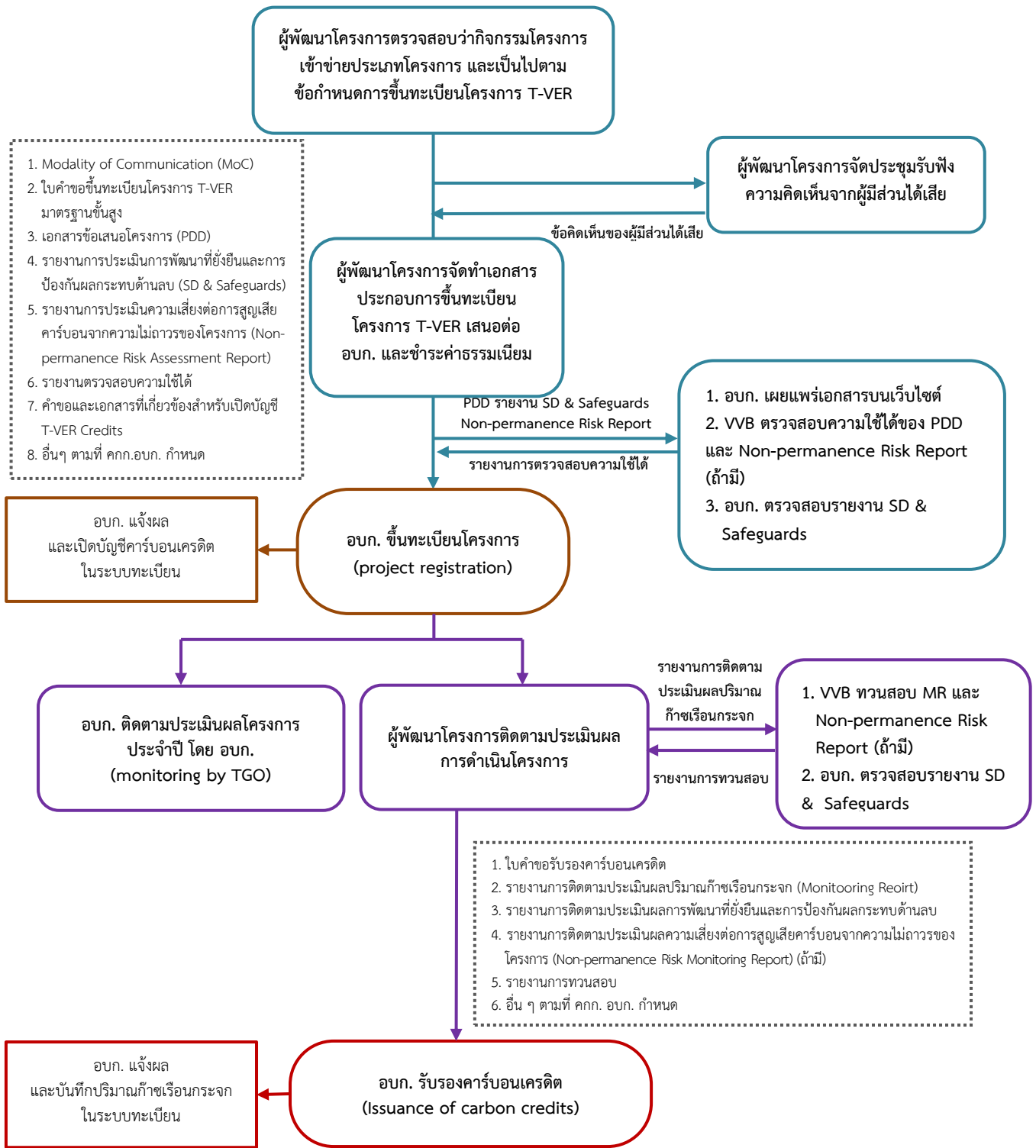
อบก. กำหนดให้มีการทบทวนแนวทางการกำหนดกรณีฐาน (Baseline Scenario) สำหรับแต่ละระยะเบี่ยงวิธีย่อยอย่างน้อยทุก 3 ปี นับจากปีแรกที่ระยะเบี่ยงวิธีย่อย มีการประกาศใช้ โดยจะมีการทบทวนสมมติฐาน การกำหนดทางเลือกในการดำเนินงานที่เป็นไปได้ วิธีการติดตามประเมินผล และค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามบริบทของประเทศ และระยะเบี่ยงวิธีย่อยของ CDM และกลไกข้อ 6.4 ของความตกลงปารีส

6. การพัฒนาโครงการ Premium T-VER

ผู้พัฒนาโครงการที่ประสงค์จะขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้ยื่นเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ (Modality of communication: MoC) ตามแบบที่องค์การกำหนด หรือ เอกสารแนวคิดโครงการ (Project Idea Note: PIN) กรณีเป็นโครงการ JCM ไปยังองค์การก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ และจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ตามแนวทางที่องค์การกำหนดเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ และสรุปผลการประชุมและข้อคิดเห็นที่ได้รับในเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) พร้อมทั้งจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report) และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) (ถ้ามี) จัดส่งให้องค์การเผยแพร่บนเว็บไซต์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจต้องตรวจสอบความคิดเห็นที่ได้รับและการดำเนินการของโครงการต่อความคิดเห็นที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมโครงการในขั้นตอนการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ

การจัดทำเอกสารต้องใช้แบบฟอร์มที่ อบก. กำหนด กรณีที่ อบก. มีการปรับปรุงแบบฟอร์มฉบับใหม่แบบฟอร์มฉบับเดิมยังใช้ได้ไม่เกิน 180 วันนับจากวันที่แบบฟอร์มฉบับใหม่ประกาศใช้ โดยผู้พัฒนาโครงการต้องดำเนินการตรวจสอบความใช้ได้หรือทวนสอบโครงการโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ และจัดส่งเอกสารไปยัง อบก. ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่แบบฟอร์มฉบับเดิมยังใช้ได้

การพัฒนาโครงการ T-VER ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER และขั้นตอนการรับรองคาร์บอนเครดิต โดยผู้พัฒนาโครงการจะต้องจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการ T-VER ส่งไปยัง อบก. เพื่อขอขึ้นทะเบียนหรือรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกรายละเอียดขั้นตอนการพัฒนาโครงการ Premium T-VER ในภาพรวม ดังแสดงในรูปที่ 6-1

รูปที่ 6-1 การพัฒนาโครงการ Premium T-VER ในภาพรวม

6.1 การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์โครงการ Premium T-VER ซึ่งเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) (ถ้ามี) ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ผู้พัฒนาโครงการต้องได้รับรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ เพื่อนำไปประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการต่อไป นอกจากนี้ ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report) เพื่อให้ อบก. ตรวจสอบและใช้ประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ

6.1.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER

- 1) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินงานสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย T-VER มาตรฐานขั้นสูง
- 2) มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย และมีการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะอย่างโปร่งใส
- 3) กิจกรรมโครงการไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ หรือมีแผนการจัดการบรรเทาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบ และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมากกว่า 2 ด้าน
- 4) กิจกรรมโครงการเป็นการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) ตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
- 5) กิจกรรมโครงการสอดคล้องกับระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology)
- 6) เป็นโครงการที่ประเมินศักยภาพการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของโครงการตามระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจในข้อ (5)
- 7) เอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ อบก.
- 8) ใช้วิธีการติดตามผลและรายงานการลดก๊าซเรือนกระจกตามระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจในข้อ 5)

6.1.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER เดี่ยวและแบบควบรวม

โครงการ T-VER เดี่ยว (Single Project) เป็นรูปแบบโครงการที่มีที่ตั้งแห่งเดียว โครงการ T-VER แบบควบรวม (Bundling Projects) เป็นรูปแบบโครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน มีที่ตั้งหลายแห่ง สามารถรวมหลายที่ตั้งมาเป็นโครงการเดียวกันได้ โครงการ T-VER เดี่ยวหรือแบบควบรวม ผู้พัฒนาโครงการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ จำนวน 1 ฉบับต่อโครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผู้พัฒนาโครงการตรวจสอบว่ากิจกรรมโครงการเข้าข่ายประเภทโครงการที่ อบก. กำหนดและเป็นไปตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER
- 2) ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of communication: MoC) หรือเอกสารแนวคิดโครงการ (Project Idea Note: PIN) กรณีเป็นโครงการ JCM ไปยัง อบก. ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ

- 3) ผู้พัฒนาโครงการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียตามแนวทางที่ อบก. กำหนด **ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ**
- 4) ผู้พัฒนาโครงการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) และให้ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารดังกล่าว และจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
- 5) ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) ไปยัง อบก. และชำระค่าธรรมเนียม
- 6) อบก. **เผยแพร่เอกสารที่ได้รับในข้อ 5) บนเว็บไซต์ของ อบก. เป็นเวลา 30 วัน** เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ
- 7) ผู้ประเมินภายนอกฯ นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการ รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) และจัดส่งรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ให้ผู้พัฒนาโครงการ
- 8) อบก. นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และให้ผู้พัฒนาโครงการปรับแก้ไขรายงาน (ถ้ามี)
- 9) ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอและเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนโครงการ ไปยัง อบก.
- 10) อบก. รับเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนจากผู้พัฒนาโครงการ และดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าคำขอเอกสาร หรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน ชัดหรือแย้งกับกฎหมาย อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการทราบภายใน 15 วันนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำคำขอ เอกสารและหลักฐานกลับไปปรับปรุงและยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานนั้นกลับมาใหม่ภายในระยะเวลาที่ อบก. กำหนด หาก อบก. เห็นว่าคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่ยื่นเข้ามาใหม่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอกลับมาใหม่เป็นวันที่องค์การได้รับคำขอ
หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเอกสารและหลักฐานดังกล่าวไปปรับปรุงและยื่นคำขอกลับมาใหม่หรือไม่ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลา อบก. มีสิทธิยกเลิกคำขอและคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ผู้พัฒนาโครงการ
- 11) อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสาระสำคัญของโครงการโดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER หรือไม่หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการแก้ไข หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมทั้งนี้ อบก. อาจไปตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการเพิ่มเติม
- 12) อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อพิจารณาความถูกต้องของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ต่อไป
- 13) คณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน และให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER เป็นวันที่โครงการได้รับการขึ้นทะเบียน

14) ออก. แจ้างผลการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ

การพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

ตารางที่ 6-1 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER แบบเดี่ยวและแบบควรวรวม

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง สำหรับโครงการเดี่ยว หรือโครงการแบบควรวรวม	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
4. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (ถ้ามี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (ถ้ามี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (ถ้ามี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (ถ้ามี)	✓	-	1
5. รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) (ถ้ามี) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
6. หนังสือรับรองนิติบุคคล ทะเบียนหุ้นส่วนนิติบุคคล ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หนังสือแสดงการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล และ/หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานตามกฎหมาย หรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง	✓	-	1
7. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ (Excel file)	✓	-	1
8. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บ้านที่ข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ยื่นคำขอนำส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ ออก.	✓	-	1

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
9. เอกสารประกอบการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการซื้อ การขาย และการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิต	✓	-	1
10. เอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต (กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน)	✓	-	1

6.1.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบแผนงาน

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน (T-VER Programme of Activities Design Document) เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document) รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report) และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) (ถ้ามี) สำหรับกลุ่มโครงการย่อย และเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER แบบแผนงาน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้พัฒนาโครงการตรวจสอบว่ากิจกรรมโครงการเข้าข่ายประเภทโครงการที่ อบก. กำหนดและเป็นไปตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER
- 2) ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of communication: MoC) ไปยัง อบก. ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ
- 3) ผู้พัฒนาโครงการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียตามแนวทางที่ อบก. กำหนด ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ
- 4) ผู้พัฒนาโครงการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงานอย่างน้อย 1 กลุ่มโครงการย่อย รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) ให้ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสาร และผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
- 5) ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) ไปยัง อบก. และชำระค่าธรรมเนียม
- 6) อบก. เผยแพร่เอกสารที่ได้รับในข้อ 5) บนเว็บไซต์ของ อบก. เป็นเวลา 30 วัน เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ
- 7) ผู้ประเมินภายนอกฯ นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) และจัดส่งรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ ให้ผู้พัฒนาโครงการ

- 8) อบก. นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และให้ผู้พัฒนาโครงการปรับแก้ไขรายงาน (ถ้ามี)
- 9) ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอและเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนโครงการ ไปยัง อบก.
- 10) อบก. รับเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนจากผู้พัฒนาโครงการและดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าคำขอเอกสาร หรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน ชัดหรือแย้งกับกฎหมาย อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการทราบภายใน 15 วันนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำคำขอ เอกสารและหลักฐานกลับไปปรับปรุงและยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานนั้นกลับมาใหม่ภายในระยะเวลาที่ อบก. กำหนด หาก อบก. เห็นว่าคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่ยื่นเข้ามาใหม่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอกลับมาใหม่เป็นวันที่ อบก. ได้รับคำขอ หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเอกสารและหลักฐานดังกล่าวไปปรับปรุงและยื่นคำขอกลับมาใหม่หรือไม่ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลา อบก. มีสิทธิยกเลิกคำขอและคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ผู้พัฒนาโครงการ
- 11) อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสาระสำคัญของโครงการโดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER หรือไม่ หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการแก้ไข หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งนี้ อบก. อาจไปตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการเพิ่มเติม
- 12) อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นต่อโครงการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ต่อไป
- 13) คณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน และให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER เป็นวันที่โครงการได้รับการขึ้นทะเบียน
- 14) อบก. แจ้งผลการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ

ทั้งนี้ การพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

ตารางที่ 6-2 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบแผนงาน

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง สำหรับโครงการแบบแผนงาน	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน (T-VER Programme of Activities Design Document: T-VER-PoA-DD) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) สำหรับกลุ่มโครงการย่อยที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
4. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
5. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report) ของกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (ถ้ามี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (ถ้ามี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (ถ้ามี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (ถ้ามี)	✓	-	1
6. รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) (ถ้ามี) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
7. หนังสือรับรองนิติบุคคล ทะเบียนหุ้นส่วนนิติบุคคล ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หนังสือแสดงการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล และ/หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานตามกฎหมายหรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง	✓	-	1
8. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ (Excel file)	✓	-	1

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
9. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ยื่นคำขออนำส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1
10. เอกสารประกอบการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน การซื้อขาย และการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิต	✓	-	1
11. เอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต (กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน)	✓	-	1

6.1.4 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อยภายใต้แผนงาน

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report) และรายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) (ถ้ามี) โดยกลุ่มโครงการย่อยที่ขอขึ้นทะเบียนต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดส่งเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย ดังตารางที่ 6-3

ตารางที่ 6-3 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย (CPA)

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document) ของกลุ่มโครงการย่อยที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
4. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report) ของกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (ถ้ามี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (ถ้ามี)	✓	-	1

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
- รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (ถ้ามี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (ถ้ามี)			
5. รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment Report) ของกลุ่มโครงการย่อย (ถ้ามี) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
6. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของกลุ่มโครงการย่อย (Excel file)	✓	-	1
7. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขออนุญาตเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1
8. หนังสือรับรองนิติบุคคล ทะเบียนหุ้นส่วนนิติบุคคล ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หนังสือแสดงการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล และ/หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานตามกฎหมายหรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง	✓	-	1
9. เอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต (กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน)	✓	-	1

หลักเกณฑ์การพิจารณารายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)

- 1) ข้อมูลทั่วไปถูกต้อง ครบถ้วน
- 2) ระบุ SDGs มากกว่า 2 ด้าน และระบุดัชนีชี้วัดที่เหมาะสม สามารถตรวจวัดได้
- 3) ระบุผลกระทบด้านลบได้ครบถ้วน สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการ และระบุพารามิเตอร์ที่ต้องตรวจวัดพร้อมรายละเอียดการติดตามผลได้ครบถ้วน

6.2 การรับรองคาร์บอนเครดิตโครงการ Premium T-VER

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณารับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนเครดิต) ให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ โครงการ T-VER ซึ่งรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Monitoring Report) (ถ้ามี) ต้อง

ได้รับการทวนสอบ (Verification) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) โดยปริมาณเครดิตสำรอง (buffer credits) จะถูกบันทึกไว้ในบัญชีเครดิตสำรอง (buffer account) ในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตของ อบก. เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงกรณีที่เกิดการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการต้องได้รับรายงานการทวนสอบ (Verification Report) จากผู้ประเมินภายนอก เพื่อนำไปประกอบการยื่นขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนเครดิต) นอกจากนี้ ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Monitoring Report) เพื่อให้ อบก. ตรวจสอบและใช้ประกอบการพิจารณารับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ผู้พัฒนาโครงการต้องดำเนินการ **ขอรับรองคาร์บอนเครดิตให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับจากวันที่อายุโครงการสิ้นสุดลงในแต่ละครั้ง** หากผู้พัฒนาโครงการไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด จะไม่สามารถขอการรับรองคาร์บอนเครดิตของโครงการได้อีก

โครงการประเภทที่ (13) เว้นแต่เป็นประเภทกิจกรรมลดก๊าซมีเทนและหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร และประเภทที่ (14) **จะต้องยื่นขอการรับรองคาร์บอนเครดิตครั้งแรกภายใน 5 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มดำเนินโครงการ และครั้งถัดไปให้ยื่นภายใน 5 ปี นับจากครั้งก่อนหน้าจนสิ้นสุดอายุโครงการ** หากผู้พัฒนาโครงการไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด จะไม่สามารถขอการรับรองคาร์บอนเครดิตของโครงการได้อีก และ อบก. จะพิจารณาเพิกถอนการขึ้นทะเบียนโครงการต่อไป

6.2.1 หลักเกณฑ์การพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิต

- 1) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินงานสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย
- 2) ติดตามผลการลดและ/หรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก และเก็บข้อมูลโครงการ Premium T-VER ตามที่ระบุในเอกสารข้อเสนอโครงการที่ได้ยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER และหากมีการเปลี่ยนแปลงให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
- 3) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ขอรับการรับรองคาร์บอนเครดิต ต้องคำนวณตามระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ตามที่ได้เสนอในเอกสารข้อเสนอโครงการที่ได้ยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ทั้งนี้หากโครงการมีการเปลี่ยนแปลงที่ต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation) ให้ต้องคำนวณตามระเบียบวิธีฯ ตามที่ได้ขอเปลี่ยนแปลง
- 4) รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ ต้องได้รับการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ

6.2.2 ขั้นตอนการรับรองคาร์บอนเครดิต Premium T-VER

การขอรับรองคาร์บอนเครดิต ผู้พัฒนาโครงการสามารถขอรับรองคาร์บอนเครดิตจากการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจกได้มากกว่าหนึ่งครั้งตลอดช่วงอายุของโครงการ โดยช่วงระยะเวลาที่ขอการรับรองคาร์บอนเครดิตแต่ละครั้งจะต้องไม่ซ้ำกัน

การจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) ดำเนินการตามรูปแบบโครงการ ดังนี้

โครงการเดี่ยวและแบบควรวม

ผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก จำนวน 1 ฉบับต่อโครงการต่อครั้งที่ขอการรับรอง

โครงการแบบแผนงาน

ผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก จำนวน 1 ฉบับต่อโครงการแบบแผนงานต่อครั้งที่ขอการรับรอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกครอบคลุมผลการดำเนินงานของกลุ่มโครงการย่อยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนภายใต้โครงการแบบแผนงานแล้ว
- 2) กลุ่มโครงการย่อยที่จะขอการรับรองได้ต้องอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกับช่วงเวลาที่ขอการรับรองตามที่ระบุในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกในครั้งนั้นๆ
- 3) ระยะเวลาการขอรับรองคาร์บอนเครดิตแต่ละครั้งต้องไม่ซ้ำกัน (กำหนดโดยใช้อายุโครงการแบบแผนงาน)
- 4) กรณีที่กลุ่มโครงการย่อยใดภายใต้โครงการแบบแผนงาน ไม่ขอการรับรองคาร์บอนเครดิตในรอบของการรับรองตามที่ระบุในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกครั้งนั้นๆ **จะไม่สามารถขอการรับรองคาร์บอนเครดิตย้อนหลังในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้อีก**

การขอรับรองคาร์บอนเครดิตมีรายการเอกสารประกอบการยื่นขอรับรองดังตารางที่ 6-4 และมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้พัฒนาโครงการติดตามและบันทึกข้อมูลกิจกรรมโครงการตามแผนการติดตามผลที่กำหนดไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ และติดตามพารามิเตอร์ตามระเบียบวิธีวัดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจกำหนดในช่วงระยะเวลาที่ติดตามประเมินผลเพื่อขอการรับรอง
- 2) ผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี)
- 3) ผู้พัฒนาโครงการให้ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ ทวนสอบรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) และให้ อบก. ตรวจสอบรายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และปรับปรุงแก้ไขเอกสารให้ถูกต้อง ครบถ้วน
- 4) ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอและเอกสารประกอบการขอรับรองคาร์บอนเครดิต ไปยัง อบก. และชำระค่าธรรมเนียม
- 5) อบก. รับเอกสารประกอบการขอรับรองคาร์บอนเครดิตจากผู้พัฒนาโครงการ และดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน ชัดหรือแย้งกับกฎหมาย อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการทราบภายใน 15 วันนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำคำขอ เอกสารและหลักฐานกลับไปปรับปรุงและให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานนั้นกลับมาใหม่ภายในระยะเวลาที่ อบก. กำหนด หาก อบก. เห็นว่าคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่ยื่นเข้ามาใหม่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอกลับมาใหม่เป็นวันที่ อบก. ได้รับคำขอ

หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเอกสารและหลักฐานดังกล่าวไปปรับปรุงและยื่นคำขอกลับมาใหม่หรือไม่ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลา อบก. มีสิทธิยกเลิกคำขอและคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ผู้พัฒนาโครงการ

- 6) อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสาระสำคัญของโครงการโดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรองคาร์บอนเครดิตหรือไม่ หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ

อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการแก้ไข หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งนี้ อบก. อาจไปตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการเพิ่มเติม

7) อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อพิจารณากลับกรองและให้ความเห็นต่อโครงการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการรับรองคาร์บอนเครดิตต่อไป

8) คณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอรับรองคาร์บอนเครดิตให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการนับแต่วันที่ ได้รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน และให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบเป็นวันที่รับรองคาร์บอนเครดิต

9) อบก. แจ้งผลการพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิต ให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และออกหนังสือรับรอง (Certificate) และหักปริมาณคาร์บอนเครดิตเพื่อใช้เป็นหลักประกันความเสี่ยงกรณีที่เกิดการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี)

ทั้งนี้ การพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิตจากโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการ อบก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

ตารางที่ 6-4 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอรับรองคาร์บอนเครดิต

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอรับรองคาร์บอนเครดิต	✓	-	1
2. รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) ที่ผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Monitoring Report)	✓	-	1
4. รายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Monitoring Report) (ถ้ามี) ที่ผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
5. รายงานการทวนสอบ (Verification Report)	-	✓	1
6. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ (Excel file)	✓	-	1
7. หนังสือรับรองนิติบุคคล ทะเบียนหุ้นส่วนนิติบุคคล ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หนังสือแสดงการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล และ/หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานตามกฎหมาย หรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง	✓	-	1
8. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ยื่นคำขออนุญาตส่งออกเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1
9. หนังสืออนุญาตการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ (Letter of Authorization) ที่ออกโดยกรมการ	✓	-	1

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนา โครงการ	ผู้ประเมิน ภายนอกฯ	
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (กรณีโครงการที่มีความประสงค์ใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ)			

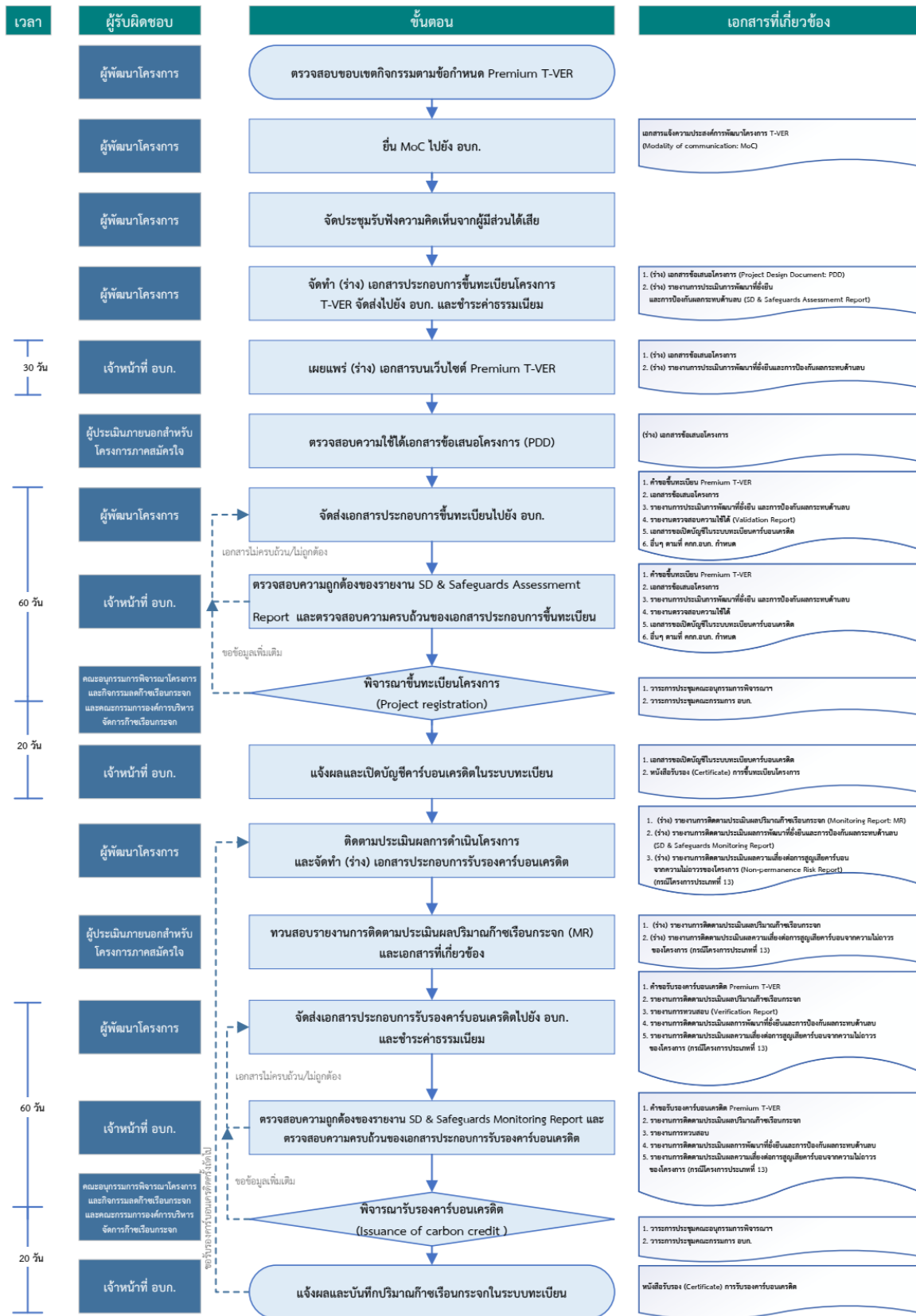
เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบรับรองคาร์บอนเครดิตแล้ว อบก. จะหักเครดิตสำรองจากคาร์บอนเครดิตที่รับการรับรองจากโครงการ Premium T-VER ประเภทโครงการที่ 13 (เฉพาะกิจกรรมการลด ดูดซับ และการกักเก็บ ก๊าซเรือนกระจก) และประเภทที่ 14 ไปเก็บไว้ในบัญชีเครดิตสำรองในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตขององค์กร โดยการดำเนินงานให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการ อบก. กำหนด

กรณีเป็นคาร์บอนเครดิตที่ผู้พัฒนาโครงการที่มีความประสงค์ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ เมื่อคณะกรรมการพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิตแล้ว ให้ผู้พัฒนาโครงการยื่นเอกสารหลักฐานการอนุญาตการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ ที่ออกโดยกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ต่อนายทะเบียนของระบบคาร์บอนเครดิต อบก.

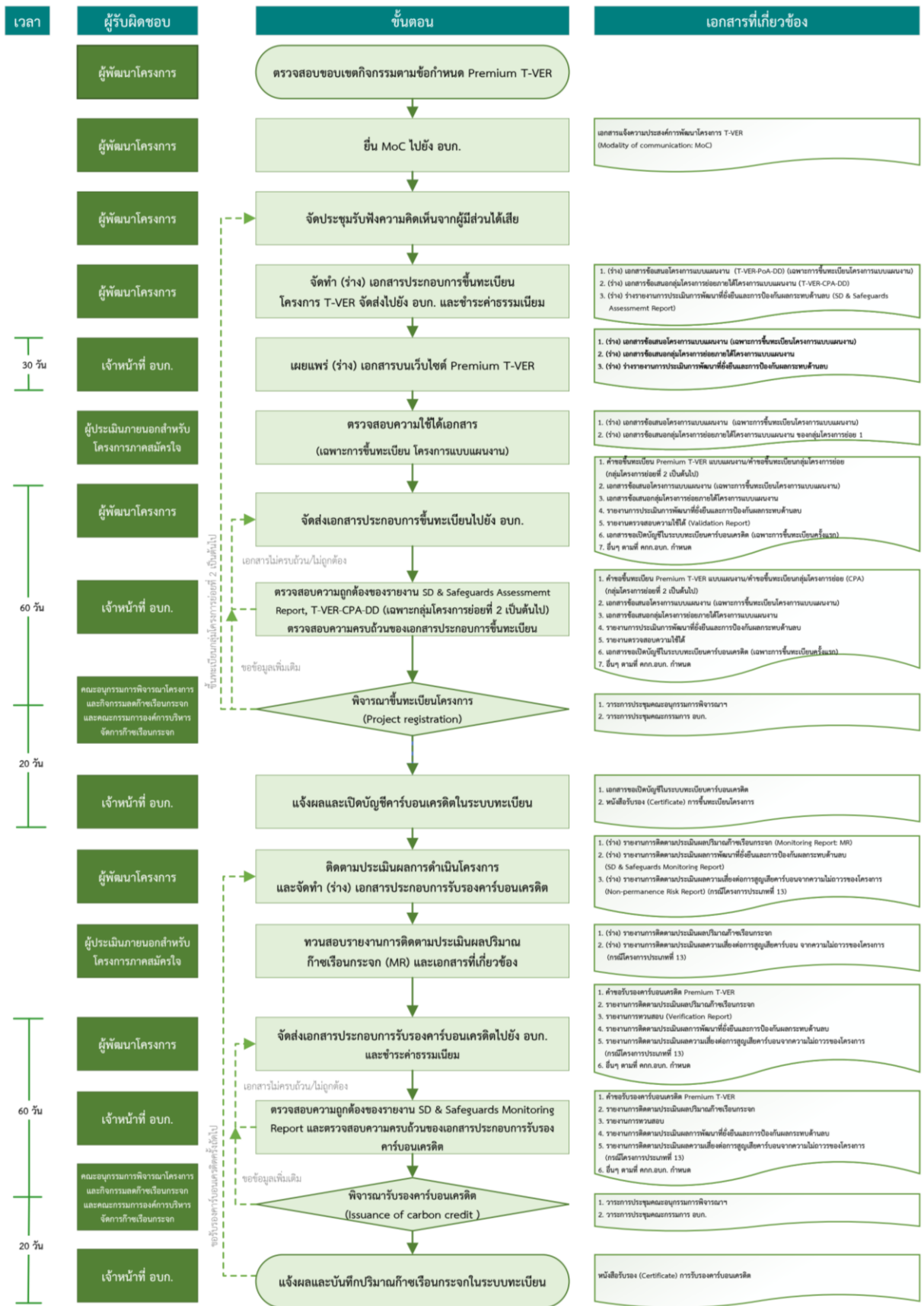
โดยมีขั้นตอนการพัฒนาโครงการ Premium T-VER เดี่ยว แบบครบรวม และแบบแผนงาน แสดงดังรูปที่ 6-2 และ 6-3 ตามลำดับ

หลักเกณฑ์การพิจารณารายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Monitoring Report)

- 1) ดัชนีชี้วัด SDGs ที่ติดตามสอดคล้องกับที่ระบุในรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบที่ได้รับการขึ้นทะเบียน
- 2) พารามิเตอร์ผลกระทบด้านลบที่ติดตามผลสอดคล้องกับที่ระบุในรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืน และการป้องกันผลกระทบด้านลบ กรณีไม่เป็นไปตามที่ระบุต้องแสดงเหตุผลหรือคำชี้แจงที่เหมาะสม

รูปที่ 6-2 ขั้นตอนการพัฒนาโครงการ Premium T-VER เดี่ยวและควบรวม

รูปที่ 6-3 ขั้นตอนการพัฒนาโครงการ Premium T-VER แบบแผนงาน

7. การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ Premium T-VER

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลด/กักเก็บได้ที่ระบุในเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ให้ระบุเป็นจำนวนเต็มเท่านั้น โดยให้ตัดทศนิยมทั้งหมดทิ้ง ทั้งนี้กรณีโครงการมีช่วงระยะเวลาการขอรับรองคาร์บอนเครดิตมากกว่าหนึ่งปีปฏิทิน ให้แสดงปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลด/กักเก็บได้แยกตามปีปฏิทิน ตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 7-1 การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกกรณีใช้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) จำนวน 1 ระเบียบวิธีฯ

พารามิเตอร์	ค่าที่คำนวณได้	ค่าที่รายงาน
BE _y	35,450.93	35,450.93
PE _y	7,890.27	7,890.27
LE _y	540.10	540.10
ER _y	27,020.56	27,020

การรายงานค่าปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ER_y) กำหนดให้ตัดทศนิยมทิ้งทั้งหมด

ตารางที่ 7-2 การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกกรณีใช้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) ตั้งแต่ 2 ระเบียบวิธีฯ ขึ้นไป

พารามิเตอร์	ระเบียบวิธีฯ (T-VER Methodology)				รวม (ค่าที่รายงาน)
	T-VER-METH-...		T-VER-METH-...		
	ค่าที่ คำนวณได้	ค่าที่ รายงาน	ค่าที่ คำนวณได้	ค่าที่ รายงาน	
ER _y	3,830.12	3,830	84,779.52	84,779	88,609
BE _y	6,500.15	6,500.15	87,550.55	87,550.55	-
PE _y	2,549.67	2,549.67	2,500.15	2,500.15	-
LE _y	120.36	120.36	270.88	270.88	-
คำอธิบาย	ค่า ER _y ให้ตัดทศนิยมทิ้งทั้งหมดตามระเบียบวิธีฯ ก่อนนำไปรายงานเป็นค่าปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้รวมจากการดำเนินโครงการ				

ทั้งนี้ ในการขอรับรองคาร์บอนเครดิตให้รายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกแยกรายปีปฏิทิน

การเปรียบเทียบปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่ขอการรับรองและที่คาดการณ์

ผู้พัฒนาโครงการทำการเปรียบเทียบปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกในช่วงเวลาที่มีการติดตามผลกับปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่คาดการณ์ในเอกสารข้อเสนอโครงการ และมีการระบุค่าชี้แจงและเหตุผลประกอบ รวมถึงข้อสังเกตต่างๆ ของความแตกต่างที่เกิดขึ้นว่ามีความสมเหตุสมผลและสอดคล้องกับผลการคำนวณและการดำเนินการจริงอย่างตรงประเด็นและมีหลักฐานรองรับที่น่าเชื่อถือ

8. การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (Verification)

การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) เป็นกระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบมีความเป็นอิสระและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการและวิธีการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่บันทึกในเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3:2019 โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) และผู้ประเมินภายนอกฯ จะออกรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) ให้กับผู้พัฒนาโครงการ เพื่อให้การรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ อบก. กำหนด

การทวนสอบ (Verification) เป็นกระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ T-VER ในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) ตามหลักเกณฑ์การทวนสอบ (Verification) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3:2019 โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ และผู้ประเมินภายนอกฯ จะออกรายงานการทวนสอบ (Verification Report) ให้กับผู้พัฒนาโครงการเพื่อให้การรับรองคาร์บอนเครดิตที่ผลิตได้จากโครงการ T-VER ตามหลักเกณฑ์ที่ อบก. กำหนด

การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (Verification) สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเอกสาร “คู่มือการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย” บนเว็บไซต์ โครงการ T-VER

9. การต่ออายุโครงการ (Renewal of crediting period) โครงการ Premium T-VER

การต่ออายุโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินงานสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทยฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ได้มีการยื่นคำขอ

(2) เป็นโครงการที่ประเมินศักยภาพการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของโครงการและใช้วิธีการติดตามผลและรายงานการลดก๊าซเรือนกระจกสอดคล้องกับระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ได้มีการยื่นคำขอ โดยใช้ข้อมูลการดำเนินงานจริงของโครงการเฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง

(3) ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ

(4) จัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) หรือเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) สอดคล้องกับระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ได้มีการยื่นคำขอ

โครงการ Premium T-VER ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้างต้น และประสงค์จะขอต่ออายุโครงการให้ยื่นเอกสารแสดงความประสงค์ขอต่ออายุโครงการตามแบบและวิธีการที่องค์การกำหนด ภายใน 180 วันแต่น้อยกว่า 60 วันก่อนอายุโครงการหมดลง และให้ยื่นคำขอ เอกสาร พร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามแบบที่ อบก. กำหนด ไปยังองค์การภายใน 1 ปีนับแต่วันที่อายุโครงการหมดลง หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้พัฒนาโครงการไม่ประสงค์จะขอต่ออายุโครงการตามเอกสารแสดงความประสงค์ขอต่ออายุโครงการดังกล่าว โดยสรุปเงื่อนไขการต่ออายุโครงการ ดังตารางที่ 9-1

ให้ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อองค์การ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาต่ออายุโครงการ ดังตารางที่ 9-2

ตารางที่ 9-1 สรุปเงื่อนไขการต่ออายุโครงการ Premium T-VER

ประเภทโครงการ	การต่ออายุโครงการ
ประเภทที่ 1-12	ต่ออายุได้ 2 ครั้ง (ระยะเวลาครั้งละ 5 ปี)
ประเภทที่ 13 (เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนและหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร)	ต่ออายุได้ 2 ครั้ง (ระยะเวลาครั้งละ 5 ปี)
ประเภทที่ 13 และ 14	ต่ออายุได้ 2 ครั้ง (ระยะเวลาครั้งละ 15 ปี)
ประเภทที่ 15	ตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด

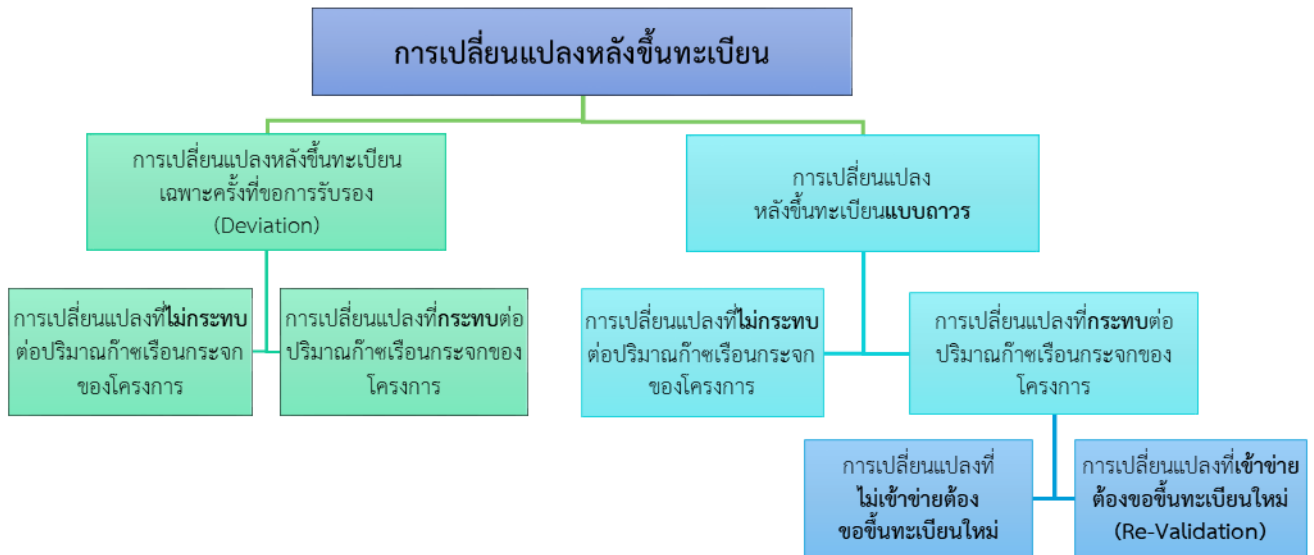
ตารางที่ 9-2 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอต่ออายุโครงการ

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอต่ออายุโครงการ Premium T-VER	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document) หรือ เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document) ฉบับใหม่ และผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
4. รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Monitoring Report)	✓	-	1
5. รายงานติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Monitoring Report) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ (ถ้ามี)	✓	-	1
6. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ (Excel file)	✓	-	1
7. หนังสือรับรองนิติบุคคล ทะเบียนหุ้นส่วนนิติบุคคล ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หนังสือแสดงการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล และ/หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานตามกฎหมาย หรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง	✓	-	1
8. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขออนุญาตส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1

หมายเหตุ: ขั้นตอนการขอต่ออายุโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ ข้อ 6.1

10. การเปลี่ยนแปลงโครงการ Premium T-VER หลังขึ้นทะเบียน

ภายหลังโครงการได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องแจ้งให้ อบก. ทราบก่อนการยื่นคำขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกต่อ อบก. การจำแนกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายหลังโครงการได้รับการขึ้นทะเบียน ดังรูปที่ 10-1

รูปที่ 10-1 การจำแนกการเปลี่ยนแปลงหลังการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER

10.1 ประเภทการเปลี่ยนแปลงโครงการ

หลังจากโครงการได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องแจ้งต่อ อบก. ทราบ ก่อนกระบวนการทวนสอบเพื่อขอการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกสิ้นสุดลง โดยจำแนกการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงที่เข้าข่ายต้องขอขึ้นทะเบียนใหม่ (Re-validation)

คือ การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ จากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ ดังนี้

- มีการเพิ่มกิจกรรมโครงการประเภทอื่น ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด หรือใช้ระเบียบวิธีฯ ในการคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติม
- มีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดหรือกักเก็บได้เข้าข่ายเป็นโครงการขนาดใหญ่
- มีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดหรือกักเก็บได้เพิ่มขึ้น มากกว่าร้อยละ 15
- เปลี่ยนแปลงฉบับที่ (version) ของระเบียบวิธีฯ ที่ใช้ในการคำนวณ
- มีการเปลี่ยนแปลงวิธีติดตามผลพารามิเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณ นอกเหนือจากทางเลือกตามที่ระเบียบวิธีฯ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโครงการกำหนดไว้
- กรณีโครงการประเภทที่ 13 หากมีการเปลี่ยนแปลงขนาดพื้นที่ลดลงมากกว่าร้อยละ 15

2) การเปลี่ยนแปลงทั่วไป คือ การเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ เช่น

- การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของผู้พัฒนาโครงการ เจ้าของโครงการ
- การเปลี่ยนแปลงชื่อโครงการ

3) การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้แต่ไม่เข้าข่าย Re-validation คือ การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการแต่ไม่เข้าข่ายตามเงื่อนไขการ Re-validation เช่น

- การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมของโครงการ เช่น การติดตั้งระบบปรับปรุงคุณภาพก๊าซชีวภาพ เป็นต้น
- การเปลี่ยนเครื่องจักร อุปกรณ์ของโครงการ เช่น เปลี่ยนเครื่องสูบน้ำ เปลี่ยนมอเตอร์ไฟฟ้า เป็นต้น

ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งหมดในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) เพื่อให้ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ สามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ และต้องแสดงเอกสารหลักฐานการเปลี่ยนแปลงต่อผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ และ อบก.

10.2 ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงที่เข้าข่ายต้องขอขึ้นทะเบียนใหม่ (Re-validation)

กรณีโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของกิจกรรมโครงการหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียนและเข้าข่ายต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation) ผู้พัฒนาโครงการต้องปรับแก้ไขรายละเอียดในเอกสารข้อเสนอโครงการ ให้ถูกต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง โดยใช้ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ยังดำเนินการ Re-validation และจัดหาผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ให้ดำเนินการตรวจสอบความใช้ได้โครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงตามคู่มือการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย ที่ อบก. กำหนดและจัดส่งเอกสารขอขึ้นทะเบียนตามตารางที่ 10-1 ไปยัง อบก. เพื่อขอขึ้นทะเบียนตามขั้นตอนในข้อ 6.1

ทั้งนี้ ระยะเวลาการคิดเครดิตของโครงการจะต้องคงเดิมตามที่ได้รับการขึ้นทะเบียนครั้งแรก หรือกรณีโครงการยังไม่มีผลการรับรองคาร์บอนเครดิต สามารถกำหนดวันเริ่มคิดเครดิตใหม่ได้แต่ต้องไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโครงการในครั้งแรก

ผู้พัฒนาโครงการสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation) ได้จากเว็บไซต์โครงการ Premium T-VER

ตารางที่ 10-1 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอเปลี่ยนแปลงที่เข้าข่ายต้องขอขึ้นทะเบียนใหม่ (Re-validation)

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ที่มีการเปลี่ยนแปลงและผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
4. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)	✓	-	1
5. รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Assessment)	✓	-	1

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
Report) (ถ้ามี) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ			
6. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ (Excel file)	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (ถ้ามี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (ถ้ามี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (ถ้ามี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (ถ้ามี)	✓	-	1
7. หนังสือรับรองนิติบุคคล ทะเบียนหุ้นส่วนนิติบุคคล ใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หนังสือแสดงการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล และ/หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานตามกฎหมายหรือกรณีบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง	✓	-	1
8. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ยื่นคำขออนุญาตเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1

หมายเหตุ: ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงที่เข้าข่ายต้องขอขึ้นทะเบียนใหม่ (Re-validation) ให้เป็นไปตามขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ ข้อ 6.1

10.3 การขอเปลี่ยนแปลงในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Deviation)

ภายหลังจากโครงการได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการดำเนินงานที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ เฉพาะในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกในครั้งนั้น ผู้พัฒนาโครงการต้องแจ้งต่อ อบก. เพื่อพิจารณา และต้องได้รับความเห็นชอบจาก อบก. ก่อนกระบวนการทวนสอบเสร็จสิ้น เช่น

- 1) เปลี่ยนวิธีการติดตามผลพารามิเตอร์
- 2) เปลี่ยนสมการที่ใช้ในการคำนวณ
- 3) เปลี่ยนค่าคงที่ที่ใช้ในการคำนวณ
- 4) เปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิต

11. การติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER โดย อบก.

การติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER เป็นหนึ่งขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยเหตุนี้ อบก. จึงได้นำการติดตามประเมินผลมาประยุกต์ใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนากลไกการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกสำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ Premium T-VER เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจก และเป็น การให้คำปรึกษา แนะนำ ระวังปัญหา/อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการ ทั้งนี้ อบก. ได้กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER หลังการขึ้นทะเบียนโครงการและติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปีตลอดระยะเวลาชีวิตของโครงการ

11.1 วัตถุประสงค์การติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER

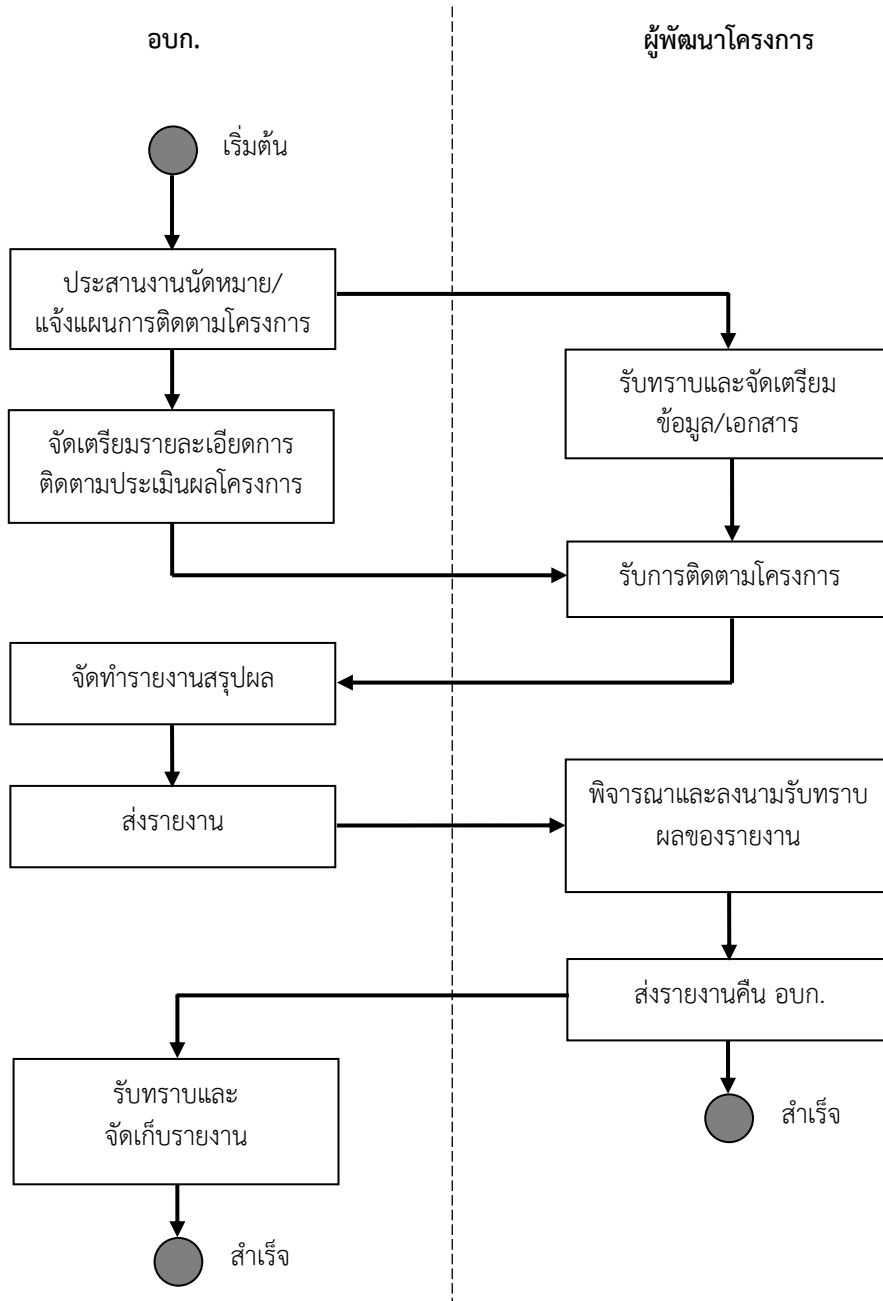
- 11.1.1 เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินโครงการ T-VER ว่าเป็นไปตามเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกหรือไม่
- 11.1.2 เพื่อเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการรวมทั้งให้แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในกรณี ที่พบการเปลี่ยนแปลงการดำเนินกิจกรรมของโครงการ
- 11.1.3 เพื่อตรวจสอบข้อมูลผลการจัดการหรือป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มียุทธศาสตร์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ T-VER
- 11.1.4 เพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ T-VER รวมทั้งตอบข้อซักถามจากเจ้าของโครงการและ/หรือผู้พัฒนาโครงการ

11.2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ Premium T-VER

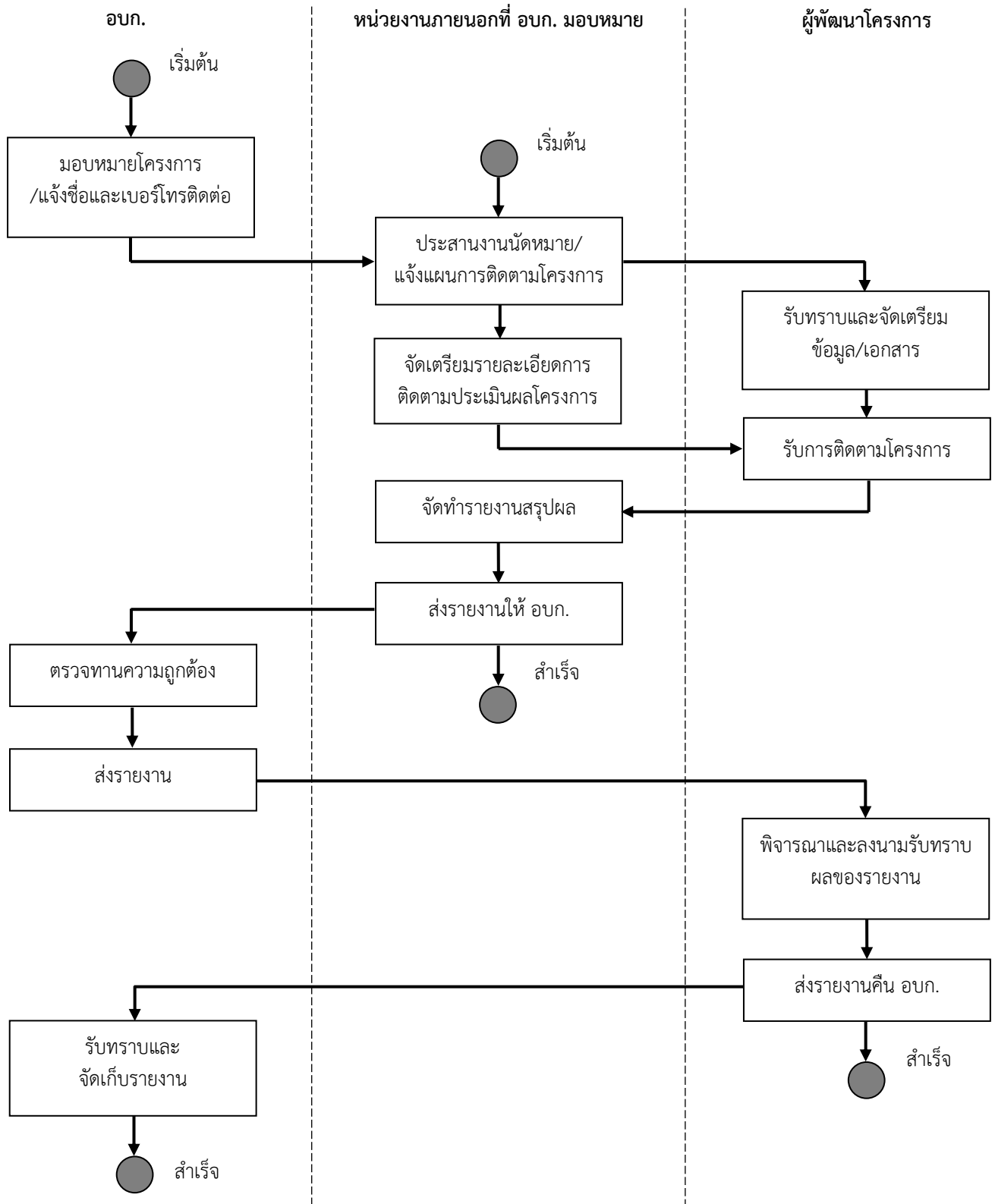
การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER อบก. กำหนดให้มีการดำเนินการ 2 รูปแบบ ดังนี้

- 11.2.1 อบก. ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแล เป็นผู้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดยเจ้าหน้าที่ของ อบก. ที่ได้รับมอบหมาย
- 11.2.2 อบก. มอบหมายให้หน่วยงานภายนอก (Third Party) ที่มีข้อตกลงความร่วมมือกับ อบก. ในการดำเนินงานติดตามประเมินผลโครงการ T-VER (ปัจจุบันมีสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16 ที่มีข้อตกลงความร่วมมือกับ อบก. ในการดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER แทน อบก.)

โดยขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก. แสดงดังรูปที่ 11-1 และขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก. มอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน แสดงดังรูปที่ 11-2

รูปที่ 11-1 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก.

รูปที่ 11-2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER กรณีที่ อบก. มอบหมายให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการแทน

12. การเพิกถอนหรือยกเลิกการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER

- 1) ข้อความในคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญในการขอรับการขึ้นทะเบียนไม่ตรงกับความเป็นจริงทั้งหมดหรือบางส่วน
- 2) ไม่เริ่มดำเนินโครงการตามกำหนดเวลาที่ อบก. กำหนด
- 3) นำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER ไปยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นโครงการลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานอื่น หรือยื่นคำขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการจากมาตรฐานอื่นในช่วงระยะเวลาเดียวกันกับโครงการ T-VER
- 4) ดำเนินโครงการขัดหรือแย้งตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 5) ดำเนินโครงการ T-VER แล้วทำให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อบุคคลอื่น
- 6) เลิกกิจการอันเป็นที่ตั้งโครงการ T-VER
- 7) มีหนังสือแจ้งยกเลิกการดำเนินโครงการ T-VER

13. ค่าธรรมเนียมการให้บริการ

ค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียน การขอต่ออายุโครงการ การรับรองคาร์บอนเครดิต และการขึ้นทะเบียนและต่ออายุผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

14. การเปิดเผยข้อมูล

อบก. สามารถเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ให้สาธารณชนทราบบนเว็บไซต์ของ อบก.

- 1) เอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ Premium T-VER (MoC) หรือ เอกสารแนวคิดโครงการ (Project Idea Note: PIN) กรณีเป็นโครงการ JCM
- 2) รายชื่อโครงการ เจ้าของโครงการ และผู้พัฒนาโครงการที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ Premium T-VER
- 3) เอกสารข้อเสนอโครงการ
- 4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลด/กักเก็บได้
- 5) รายงานผลการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- 6) รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ และรายงานการทวนสอบ
- 7) รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
- 8) รายงานการประเมินความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ
- 9) รายงานการติดตามประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
- 10) รายงานติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ
- 11) เอกสารแจ้งขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ
- 12) ผลการพิจารณาโครงการ
- 13) ปริมาณคาร์บอนเครดิต
- 14) ปริมาณเครดิตสำรอง

15. การจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในรูปแบบเอกสารหรือรวบรวมบันทึกเป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ ตามความเหมาะสม โดยมีอายุการจัดเก็บดังนี้

15.1 โครงการเดี่ยว (Single Projects) และแบบควบรวม (Bundling Projects)

ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการไม่น้อยกว่า 5 ปี หลังสิ้นสุดอายุโครงการ

15.2 โครงการแบบแผนงาน (Programme of Activities: PoA)

ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโครงการย่อยทั้งหมด ภายใต้โครงการแบบแผนงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี หลังสิ้นสุดอายุโครงการแบบแผนงาน

16. ช่องทางการส่งเอกสารให้ อบก.

การจัดส่งเอกสารให้ อบก. สามารถจัดส่งได้ดังนี้

- 1) ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ของ อบก. (ดูที่อยู่ e-mail ได้ที่ เว็บไซต์ โครงการ T-VER)
- 2) ทางเว็บไซต์ โดยส่งเอกสารผ่านระบบออนไลน์บนหน้าเว็บไซต์ โครงการ T-VER ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
- 3) ทางไปรษณีย์ โดยส่งเอกสารไปยัง อบก. ระบุหน้าซอง (ส่งเอกสารโครงการ T-VER) ตามที่อยู่ อบก.
- 4) กรณีของโครงการ JCM ภายใต้ Premium T-VER ให้จัดส่งเอกสารให้กับฝ่ายเลขานุการญี่ปุ่นผ่านทางอีเมล th-jc-secretariat@jcm.go.jp

17. ขั้นตอนการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต

ผู้พัฒนาโครงการจะต้องเปิดบัญชีระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต โดยสามารถดำเนินการได้ตามระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการซื้อการขาย และการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิต

18. การออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองคาร์บอนเครดิต

เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบให้การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER หรือเห็นชอบรับรองคาร์บอนเครดิตแล้วเสร็จ อบก. จะออก Certificate ให้แก่ผู้พัฒนาโครงการภายใน 20 วันทำการนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ โดยผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกจะเป็นผู้ลงนามใน Certificate (ฉบับภาษาไทย) ทั้งนี้ หากผู้พัฒนาโครงการมีความประสงค์ให้ อบก. ออก Certificate (ฉบับภาษาอังกฤษ) นั้น ผู้พัฒนาโครงการจะต้องทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายัง อบก. หลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบแล้วเสร็จ พร้อมระบุชื่อภาษาอังกฤษที่ถูกต้องของหน่วยงาน

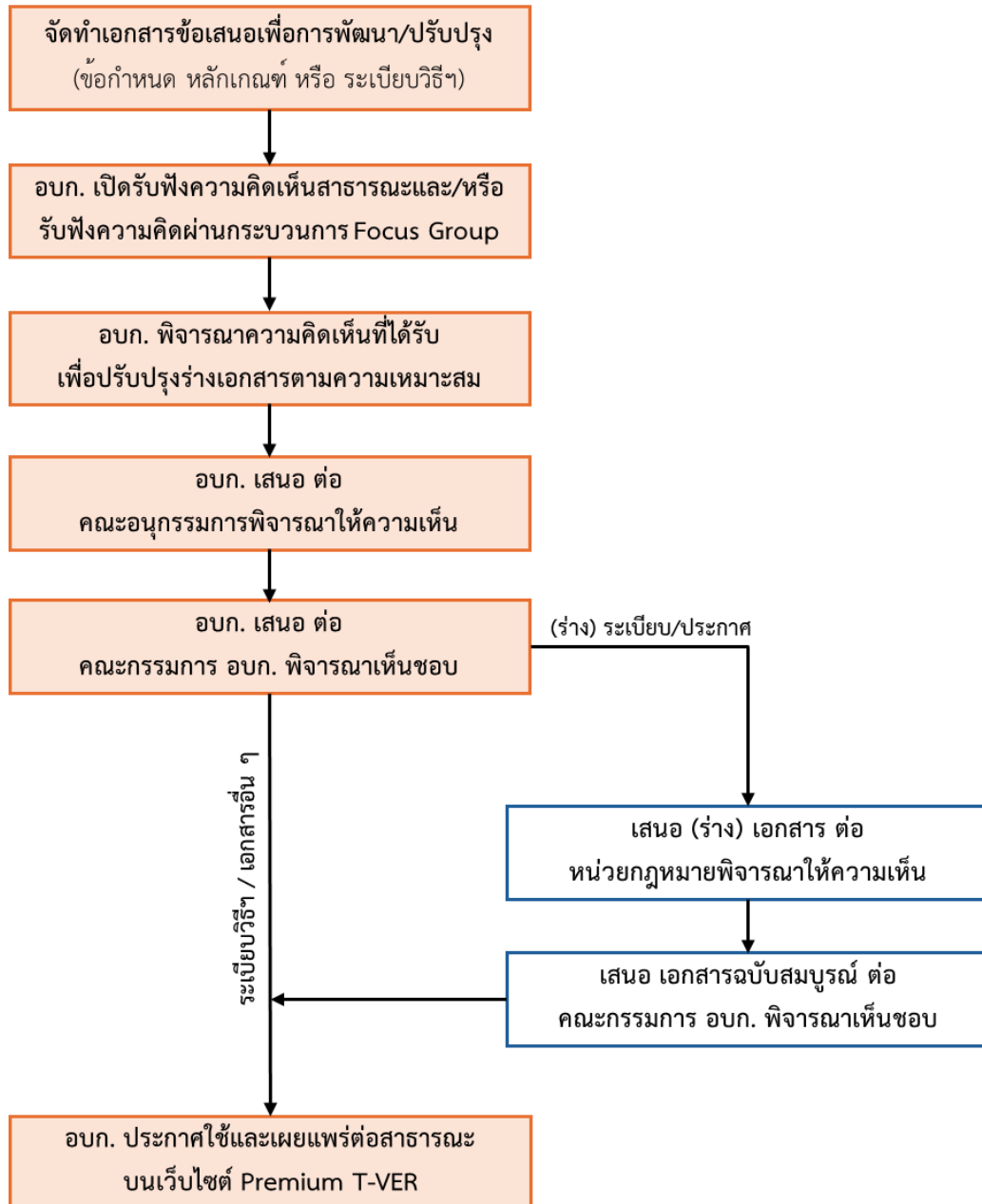
19. การทบทวนแนวทางการบริหารจัดการโครงการ T-VER

การทบทวนการบริหารจัดการโครงการเพื่อปรับปรุงกฎระเบียบ ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) และข้อกำหนดต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- 1) จัดทำเอกสารข้อเสนอเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข สามารถดำเนินการโดย อบก. ผู้พัฒนาโครงการ ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2) อบก. เปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Consultation)
  - เผยแพร่เอกสารข้อเสนอเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขผ่านเว็บไซต์โครงการ T-VER หรือ

- เปิดให้ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็นภายในระยะเวลาที่กำหนด
  - เปิดเผยข้อคิดเห็นที่ได้รับบนเว็บไซต์โครงการ T-VER
- 3) อบก. พิจารณาความคิดเห็นที่ได้รับ
- วิเคราะห์และพิจารณาความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย
  - นำข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงร่างเอกสารตามความเหมาะสม
- 4) เสนอคณะกรรมการโครงการ T-VER เพื่อพิจารณาให้ความเห็น
- พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา
  - พิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
- 5) เสนอคณะกรรมการ อบก. เพื่อพิจารณาเห็นชอบ
- เห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุง/แก้ไข
  - เห็นชอบให้ประกาศใช้ (ในกรณีที่ไม่ต้องแก้ไข)
- 6) เสนอหน่วยงานกฎหมายพิจารณาร่างเอกสาร (กรณีมีการแก้ไขระเบียบ)
- ตรวจสอบความสอดคล้องทางกฎหมาย
  - จัดทำเอกสาร (ร่าง) ระเบียบฉบับแก้ไข เพื่อเสนอคณะกรรมการ อบก.
- 7) เสนอคณะกรรมการ อบก. เพื่อพิจารณาเห็นชอบ
- คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบระเบียบฉบับปรับปรุง
- 8) ประกาศใช้และเผยแพร่ต่อสาธารณะ
- ประกาศใช้ระเบียบ / ประกาศ / ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
  - เผยแพร่เอกสารผ่านเว็บไซต์โครงการ T-VER

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังรูปที่ 19-1

รูปที่ 19-1 ขั้นตอนการพัฒนา ปรับปรุงกฎระเบียบ ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ และข้อกำหนดโครงการ T-VER

20. แนวทางการพัฒนาโครงการกลไกเครดิตร่วม (Joint Crediting Mechanism: JCM) ภายใต้ Premium T-VER

ภายใต้บันทึกความร่วมมือว่าด้วยกลไกเครดิตร่วมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นซึ่งสองฝ่ายลงนามร่วมกัน เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2567 กำหนดให้ผู้พัฒนาโครงการ JCM ต้องขอขึ้นทะเบียนโครงการ และขอรับรองปริมาณคาร์บอนเครดิตที่เกิดจากโครงการตามมาตรฐาน Premium T-VER ดังรายละเอียดในเอกสารแนบ 1 ของบันทึกความร่วมมือฯ (https://www.jcm.go.jp/opt/th-jp/rules_and_guidelines/download/JCM_TH_Rol_ver01.0_Premium_T-VER_att1.pdf) การพัฒนาโครงการ JCM มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้พัฒนาโครงการฝ่ายไทยได้รับการสนับสนุนเงินลงทุนในการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจก หรือได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากรัฐบาลญี่ปุ่นหรือภาคเอกชนญี่ปุ่น โดยผู้พัฒนาโครงการ

ฝ่ายไทยแบ่งปันคาร์บอนเครดิตให้เป็นการตอบแทน ฝ่ายญี่ปุ่นจะนำคาร์บอนเครดิตที่ได้รับไปใช้ในการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศญี่ปุ่น หรือเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศอื่นตามที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ (Letter of Authorization) ซึ่งได้รับจากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงการ JCM ภายใต้ Premium T-VER มีข้อแตกต่างจากการพัฒนาโครงการ Premium T-VER สรุปได้ดังตารางที่ 20-1

ตารางที่ 20-1 ความแตกต่างของการพัฒนาโครงการ Premium T-VER และโครงการ JCM ภายใต้ Premium T-VER

ประเด็น	Premium T-VER	JCM ภายใต้ Premium T-VER
ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้พัฒนาโครงการไทย	ผู้พัฒนาโครงการฝ่ายไทยและผู้พัฒนาโครงการฝ่ายญี่ปุ่น โดยมีผู้พัฒนาโครงการฝ่ายญี่ปุ่นเป็นตัวแทนที่จัดส่งเอกสารต่างๆ ไปยังฝ่ายเลขานุการ
ฝ่ายเลขานุการ	อบก.	อบก. และฝ่ายเลขานุการญี่ปุ่น
การพิจารณาคำขอต่างๆ	คณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก และ/หรือคณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอต่างๆ ดังนี้ 1) ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ อบก. เสนอร่างระเบียบวิธีฯ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณารับรอง และเสนอคณะกรรมการ อบก. เพื่อทราบ 2) พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโครงการและรับรองคาร์บอนเครดิต โดย อบก. เสนอให้คณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ อบก. พิจารณา	รัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่นร่วมกันพิจารณาคำขอต่างๆ โครงการ ดังนี้ 1) ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ - สำหรับระเบียบวิธีฯ ที่ อบก. รับรองแล้ว ผู้พัฒนาโครงการอาจเสนอให้รัฐบาลญี่ปุ่นพิจารณารับรอง - สำหรับระเบียบวิธีฯ ใหม่ รัฐบาลญี่ปุ่นพิจารณารับรองก่อน อบก. เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณา และเสนอคณะกรรมการฯ อบก. เพื่อทราบ 2) คณะกรรมการร่วมฯ (ฝ่ายไทยและญี่ปุ่น) พิจารณาคัดเลือกแผนงานโครงการ 3) คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ พิจารณา อนุญาตการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ 4) พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโครงการและรับรองคาร์บอนเครดิต โดยรัฐบาลญี่ปุ่นพิจารณารับรองก่อน

ประเด็น	Premium T-VER	JCM ภายใต้ Premium T-VER
		อบก. เสนอให้คณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ อบก. พิจารณา
ระยะเวลาคิดเครดิต	5 ปี หรือ 15 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทโครงการ และสามารถต่ออายุได้ 2 ครั้ง	10 ปี หรือ 5 ปี สามารถต่ออายุได้ 2 ครั้ง ทั้งนี้ ผู้พัฒนาโครงการสามารถขอรับรองคาร์บอนเครดิตจากกิจกรรมของโครงการ JCM ได้ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2573
ขั้นตอนการพัฒนาโครงการ		
ผู้พัฒนาโครงการตรวจสอบกิจกรรม	เข้าข่ายประเภทโครงการที่ อบก. กำหนด และเป็นไปตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER	เข้าข่ายประเภทโครงการที่ อบก. กำหนด และเป็นไปตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER และมีคุณลักษณะตามหลักเกณฑ์สำหรับโครงการที่สามารถขออนุญาตใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ
ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารก่อนเริ่มดำเนินโครงการ	ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modalities of Communication: MoC) ไปยัง อบก.	ผู้พัฒนาโครงการฝ่ายญี่ปุ่นส่งเอกสารแนวคิดโครงการ (Project Idea Note: PIN) ไปยังฝ่ายเลขานุการฯ ญี่ปุ่น เพื่อให้คณะกรรมการร่วมฯ (ฝ่ายไทยและญี่ปุ่น) พิจารณาคัดเลือกแผนงานโครงการ
ผู้พัฒนาโครงการขอหนังสืออนุญาตถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ	-	ผู้พัฒนาโครงการขออนุญาตใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศและขอหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามหนังสืออนุญาต
เอกสารที่ผู้พัฒนาโครงการต้องยื่นเพิ่มเติมเพื่อขอขึ้นทะเบียนโครงการ	กรณีผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน จะต้องยื่นเอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต	ผู้พัฒนาโครงการต้องยื่นแบบฟอร์มแบ่งปันคาร์บอนเครดิต (JCM Percentage of Credit Allocation Form) และต้องยื่นหนังสืออนุญาตการใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ
เอกสารที่ผู้พัฒนาโครงการต้องยื่นเพิ่มเติมเพื่อขอรับรองคาร์บอนเครดิต	-	ผู้พัฒนาโครงการต้องยื่นหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามหนังสืออนุญาต

21. ช่องทางการร้องเรียน

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการซื้อร้องเรียน และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานและให้บริการ เพื่อใช้ดำเนินการจัดการซื้อร้องเรียนฯ อย่างเป็นระบบ และเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและส่งเสริมคุ้มครองจรรยาบรรณขององค์การ โดย อบก. ได้จัดทำ คู่มือการบริหารจัดการซื้อร้องเรียนขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานในการบริหารจัดการซื้อร้องเรียนขององค์การ ประกอบด้วย ขอบข่าย นิยาม ขั้นตอนการ จัดการซื้อร้องเรียน ช่องทางการรับซื้อร้องเรียน การวิเคราะห์ระดับซื้อร้องเรียน แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	รายละเอียด
1	ผู้พัฒนาโครงการ จัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) และรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report) สำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) และรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบสำหรับการขอรับรองคาร์บอนเครดิต และเอกสารอื่น ๆ ตามข้อกำหนดของ อบก.
2	ผู้พัฒนาโครงการ จัดหาผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ อบก. ตามขอบข่ายที่สอดคล้องกับกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกของผู้พัฒนาโครงการ เพื่อขอรับบริการการตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการสำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือการทวนสอบรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกสำหรับการขอรับรองคาร์บอนเครดิต
3	ผู้พัฒนาโครงการ ปฏิบัติตามกระบวนการในการขอรับบริการจากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ เช่น ผู้พัฒนาโครงการชี้แจงข้อมูลโครงการ T-VER เบื้องต้นเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านความเป็นกลางในการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบ ประเมินความสามารถและความสอดคล้องของขอบข่ายที่ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ ได้รับการขึ้นทะเบียน รวมถึงการประเมินความเพียงพอของระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบความใช้ได้และผู้ทวนสอบ การทำข้อตกลงในการรับบริการการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบ เป็นต้น
4	ผู้พัฒนาโครงการ จัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก รวมถึงเอกสารประกอบและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ เพื่อให้ผู้ประเมินภายนอกดำเนินการทบทวนข้อมูลเบื้องต้นสำหรับวางแผนกระบวนการตรวจสอบความใช้ได้หรือกระบวนการทวนสอบต่อไป
5	ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ แต่งตั้งทีมผู้ตรวจสอบความใช้ได้หรือทีมผู้ทวนสอบ ตามสมรรถนะและความ สามารถตามขอบข่ายในการตรวจสอบความใช้ได้หรือการทวนสอบ
6	ทีมผู้ตรวจสอบความใช้ได้หรือทีมผู้ทวนสอบ ดำเนินการขั้นตอนการตรวจประเมินตามที่หน่วยงานผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ กำหนด เพื่อให้ความเห็นที่เป็นอิสระต่อข้อมูลที่ผู้พัฒนาโครงการได้อธิบายไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของ อบก.
7	ทีมผู้ตรวจสอบความใช้ได้หรือทีมผู้ทวนสอบ จัดทำรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) เพื่อสรุปผลการตรวจสอบความใช้ได้ และยืนยันปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ สำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER และจัดทำรายงานการทวนสอบ (Verification Report) เพื่อสรุปผลการทวนสอบและยืนยันปริมาณคาร์บอนเครดิตสำหรับการขอรับรองและนำเสนอคณะทวนสอบเพื่อทบทวนกระบวนการดำเนินงานทั้งหมดของการตรวจสอบความใช้ได้หรือการทวนสอบ

ลำดับ	รายละเอียด
8	ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ ลงนามถ้อยแถลงโดยผู้มีอำนาจลงนามตามข้อกำหนดที่หน่วยงานผู้ประเมินภายนอกฯ ระบุไว้ เพื่อยืนยันผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก และจัดส่งรายงานตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) หรือรายงานการทวนสอบ (Verification Report) พร้อมถ้อยแถลงไปยังผู้พัฒนาโครงการ
9	ผู้พัฒนาโครงการรวบรวมเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก รายงานจากผู้ประเมินภายนอกฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้องตามรายการที่ อบก. กำหนด
10	ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการและรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ไปยัง อบก. ตามกำหนดการสำหรับการจัดส่งเอกสารเพื่อยื่นขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือรับรองคาร์บอนเครดิต ต่อไป

บันทึก Guideline for Premium T-VER

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
6	5	19 มี.ค. 2569	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มเติมนิยามมาตรฐานอิสระ การรับรองมาตรฐานร่วม - ปรับแก้เงื่อนไขการพัฒนาโครงการแบบแผนงาน ข้อที่ 3 - ปรับปรุงเนื้อหาขั้นตอนการพัฒนาระเบียบวิธีฯ ข้อที่ 5 - แก้ไขรายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER แบบเดี่ยวและแบบควบรวม ตารางที่ 6-1 - ปรับปรุงเนื้อหาขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการแบบแผนงาน ข้อ 6.1.3 - ปรับแก้เงื่อนไขและรายการเอกสารการขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย (CPA) ภายใต้โครงการแบบแผนงาน ข้อ 6.1.4 - หลักเกณฑ์การพิจารณารายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืน และการป้องกันผลกระทบด้านลบ ข้อ 6.1 - หลักเกณฑ์การพิจารณารายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ ข้อ 6.2 - เพิ่มเติมรายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย (CPA) ตารางที่ 6-3 - เพิ่มเติมรายการเอกสารประกอบการขอรับรองคาร์บอนเครดิต ตารางที่ 6-4 - เพิ่มเติมข้อมูลที่ใช้สำหรับการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก สำหรับการขอต่ออายุโครงการ ข้อ 9 - เพิ่มเติมรายการเอกสารประกอบการขอต่ออายุโครงการ ตารางที่ 9-2 - เพิ่มเติมการทบทวนแนวทางการบริหารจัดการโครงการ T-VER ข้อ 19
5	4	25 ก.พ. 2568	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขเนื้อหาบทนำ - เพิ่มเติมนิยาม และปรับแก้นิยามเจ้าของโครงการ - เพิ่มเติมข้อกำหนดในการพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจก ภาคสมัครใจ ข้อ 5 - แก้ไขรูปที่ 5-1 ขั้นตอนการพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจก ภาคสมัครใจ - เพิ่มเติมรายการเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียน ข้อ 6 - แก้ไขเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงที่เข้าข่ายต้องขอขึ้นทะเบียนใหม่ (Re-validation) ข้อ 10.1 และ 10.2 - เพิ่มเติมรายการเอกสาร ตารางที่ 10-1 - เพิ่มเติมช่องทางการส่งเอกสารสำหรับโครงการ JCM - เพิ่มเติมรายละเอียดการพัฒนาโครงการ JCM ภายใต้โครงการ Premium T-VER ข้อ 20 - เพิ่มเติมรายละเอียดช่องทางการร้องเรียน ข้อที่ 21
4	3	9 พ.ค. 2567	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มเติมรายละเอียดวัตถุประสงค์และหลักการขั้นพื้นฐาน - เพิ่มเติมบทนิยาม - แก้ไข ระยะเวลาคิดเครดิต เป็น อายุโครงการ - แก้ไขรูปขั้นตอนการพัฒนาโครงการ

			<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มเติมเงื่อนไขการขอรับรองคาร์บอนเครดิตหลังสิ้นสุดอายุโครงการ - เพิ่มเติมรายละเอียดการรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ T-VER - เพิ่มเติมคำอธิบายขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนโครงการ - เพิ่มเติมรายการเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียน และขอการรับรองคาร์บอนเครดิต (กรณีโครงการที่มีความประสงค์ใช้คาร์บอนเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ระหว่างประเทศ) - เพิ่มเติมรายละเอียดเงื่อนไขการใช้และการทบทวนระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ - เพิ่มเติมรูปที่ 10.1 การจำแนกการเปลี่ยนแปลงหลังการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER - เพิ่มเติมรายละเอียดค่าธรรมเนียม
3	2	27 ก.ย. 2566	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับแก้ชื่อแนวทางฯ - บทนิยาม - ลักษณะและหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ Premium T-VER - การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER - การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ T-VER - การต่ออายุโครงการ Premium T-VER - การเปลี่ยนแปลงโครงการ T-VER หลังขึ้นทะเบียน - การเพิกถอนหรือยกเลิกการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER - ค่าธรรมเนียมการให้บริการ - การเปิดเผยข้อมูล - การจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้องกับโครงการ - การออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการและรับรองคาร์บอนเครดิต
2	1	27 ธ.ค. 2565	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับแก้ไขตามระเบียบคณะกรรมการ อบก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) พ.ศ. 2566 <ul style="list-style-type: none"> ○ แก้ไขนิยามของคำว่า ผู้พัฒนาโครงการและเจ้าของโครงการ และเพิ่มเติมนิยามของคำว่า ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ○ เพิ่มเติมระยะเวลาคิดเครดิตโครงการประเภทที่ 15 - แก้ไขชื่อคู่มือการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการ - เพิ่มเติมชื่อระเบียบวิธีฯ และผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองเพิ่มเติมในภาคผนวก
1	0	26 ก.ค. 2565	-